

(nukelta i 2 psl.)

Savaitės įvykiai

Izraeliai švenčiant nepriklausomybės sukaktį, karingai nusi-teikęs min. pirm-kas Mehachem Begin pareiškė, kad Izraelis ne-pasitrauks nei iš vakarinio Jor-dano kranto nei iš Golan aukš-tumų ir neatsisakys nuo žydų kolonijų steigimo okupuotose arabų žemėse.

Prez. Carter armijos štabo v-ku vietoj savo kadenciją baigu-sio gen. Bernard W. Rogers paskyrė gen. ltn. Edward C. Meyer.

Irano armiją numatoma su-mažinti per pusę ir ją išdėsty-ti Irano pasieniuose. Tvarkos ir įstatymų vykdymo priežiūra bus pavesta naujam rinktiniam islamo sargų vienietui, kuris šiuo metu turi kelis tūkstančius ginkluotų ir parengtų narių.

Buvęs CIA direktorius George Bush pasiskelbė kandidatuojantis į prezidentus respublikonų partijoje.

Pereitais metais JAV teismo ilgom kalėjimo bausmė už šni-pinėjimą Sov. S-gai nubausti Andrew Daulton Lee ir Chris-topher John Boyce yra suteikę sovietam informaciją ir apie JAV satelitų sistemą, turėjusią sek-ti Sov. S-gos strateginių ginklų ap-ribojimo sutartis vykdymą.

Dviem šautuvais apsiginkla-vęs rusas taksiu įvažiojo į JAV ambasados kiemą Maskvoj ir du kartus iššovė, bet amerikiečių pareigūnų buvo įkalbėtas kiemą palikti. Gatvę jį sulaukė sovietų policija.

Italų teroristai išsprogdino krikščionių demokratų partijos būstinę Romoj bomba, kuri sprogdama užmušė 1 ir sužeidė policininkus ir smarkiai apgadino patį pastatą. Teroristai pabėgo.

Mauritanijos vyriausybė su-tiko pradėti derybas su Polisario partizanais dėl jos užimtų vakarų Saharos sričių nepriklausomybės suteikimo. Ispanijai priklausiusi vakarų Sahara buvo pasidalyta tarp Maroko ir Mauritanijos, tačiau ten veikią Polisario partizanai siekė srities nepriklausomybės.

Sov. S-ga suteikė Afganistanui 12 raketom ginkluotų malūn-sparnių kovai su ten veikiančiais partizanais. Manoma, kad juos valdo sovietų lakūnai.

Vyriausybės paskirta komisija pasiūlė vyriausybei leisti P. Af-rikos juodiesiems darbininkam turėti veiksmingas darbo unijas, mokėti už tą patį darbą vieno-dus atlyginimus ir panaikinti ra-sinę segregaciją. Vyriausybė šiuos pasiūlymus priėmė palan-kiui.

Kinija paskelbė, kad per 4 savaitių karą su Vietnamu yra žuvę ar buvo sužeista 20,000 jos karių, o Vietnamo nuostoi-liai siekia 50,000.

I JAV atvykęs Japonijos min. pirmininkas Massyoshi Ohira įtaigojamas išlyginti pre-kybinį balansą su JAV.

Britanijos parlamento rinki-mus laimėjo konservatorių parti-ja, ir jos ministere pirmininke bus konservatorių partijos vadė Margaret Thatcher.

Los Angeles dramos sambūris kovo 24 pastatė Jurgio Gliau-dos komediją "Kompiuterinė santuoka". Nuotraukoje viena iš daugelio linksmybų scenų. Nuotr. L. Kanto

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Balandžio 7 Lietuvoje neti-kėtai mirė dailininkas Alfonsas Motiejūnas. Buvo gimęs 1912 balandžio 12 Ruponių k., Pa-kruojo vls., Šiaulių aps. Meno dalykų mokėsi Kauno meno mo-kykloje. Stipresnės įtakos jam darė jo mokytojai J. Vienožin-skis, A. Žmuidzinavičius, P. Kal-pokas. 1939-1941 studijavo Vil-niaus meno akademijoje. Iki 1945 mokytojavo Linkuvos gim-nazijoje, vėliau perėjo dirbti į Vilniaus akademinę dramos teat-rą, buvo paskirtas dėstytoju Dai-lės institute. A. Motiejūnas su-kūrė nemaža spalvingų peizažų, naturmortų, taikomosios grafiko kūrinių. Piešė ir portretų, ypač mėgo gamtą.

— Kovo paskutinėmis dienomis Maskvos konservatorijos di-džiojoje salėje buvo penki kon-certai, kuriuos atliko Lietuvos muzikinės pajėgos. Kauno valstybinis choras, diriguojamas P. Bingelio, atliko G.F. Haendelio oratoriją "Samsonas". Chorui talkino solistės G. Kaukaitė ir N. Ambrazaitytė. Maskvos filhar-monijos simfoninis orkestras, di-riguojamas lietuvių J. Domarko, atliko W.A. Mozarto "Requiem".

— Spauldoje paskelbta, kad numatoma išleisti pirmąsias knygas šių jaunųjų rašytojų: beletristų — R. Černiausko, V. Račicko, R. Vincianienės, poetų — P. Balčiūno, D. Kajoko, D. Paulauskaitės, K. Platelio ir A. Vasaitytės. Taip pat būsianti iš-leista ir Jūratės Sprindytės kri-tikos raštų knyga.

Rašytojų sąjungoje pasitarimai būna dažniausiai politinio-idejini-o pobūdžio. Tik kovo 29 buvo kalbėta grynai literatūrine tema "Rimas lietuvių poezijoje". Re-feratą buvo paruošęs J. Girdzi-jauskas. Rimo funkcijas ryškino poetas M. Martinaitis. Diskusi-jose dalyvavo A. Baltakis, A. Miškinis, Alb. Žukauskas, St. Anglickis, A. Churginas, S. Gedas, V. Šimkus, A. Grybauskas, L. Gutauskas, kritikas V. Kubi-lius.

— Šių metų "dailės dienos" rengiamos Kėdainiuose. Bala-džio 17 neseniai įrengtoje paro-dų salėje atidaryta meno paroda. Žemdirbystės tyrimo instituto

Iranas, vykdydamas savo už-sienio politiką, karštai remis Pa-lestinos išlaisvinimo org-ją, stengsis taikingai sugyventi su JAV ir nepadarys jokių išparei-gojimų Sov. S-gai.

Pagal valst. sekretoriaus pava-duotoją Warren M. Christopher JAV vykdoma žmogaus teisių politika vadovaujasi šiais dės-niais: bet kuri pagalba žmogaus teisės pažeidžiančiom valsty-bėm teikiama tik tada, jei to reikalauja JAV saugumo reika-lai; ūkinė parama teikiama tik tom valstybėm, kurios patikina, kad parama tiesiogiai pasiekės jos reikalinguosius; prieš teikda-mos pagalbą, JAV kreipia dėme-šį į to krašto gyventojų asmeni-nes, ūkines ir politines teises; žmogaus teisių būklės pagerini-mas gali būti pasiekiamas pa-naudojant įvairias diplomatinės priemones; sprendimas teikti ar neteikti paramą priklauso nuo to krašto vyriausybės polinkio žmo-gaus teisių srity, o ne nuo fakti-nės jų būklės.

kyje įsikūrė dailininkų sto-vykla, kurioje dailininkai turės piešti kolchozinėmis temomis. Apie "vaizdinės agitacijos meni-nį lygį" bus kalbama dailinin-kams, viešintiems Šėtos kol-choze. Žodžiu, "meno dienų" tikslas yra pastangos įjungti dai-lininkus į "komunizmo statybą". Atskiri dailės renginiai numato-mi Kaune, Vilniuje, Šiauliuose, Klaipėdoje, Panevėžyje ir ma-žesnėse vietovėse.

— Šilalės rajono centrinė biblioteka neseniai perkelta į trijų aukštų namą, kuriame bibliotekai paskirta 730 kv. met-rų ploto. Biblioteka turinti per 340 tūkstančių knygų. Neslepia-ma, kad viešoji biblioteka Šila-lėje buvusi įkurta jau 1937 me-tais. Tik tada ji turėjusi nedaug knygų.

— Poznanės filharmonijos simfoninis orkestras koncertavo Vilniuje, Kaune ir Panevėžyje. Atrodo, kad kultūriniai Lietuvos ryšiai su dabartine Lenkija toly-džio stiprinami.

— Spaulda džiaugiasi, kad Šiauliuose, Draugystės prospek-te, atidarytas naujas turistinis viešbutis "Šiauliai", galis priimti 300 svečių. Keturiolikos aukštų pastatas turis pašto agen-tūrą, telefono pasikalbėjimo punktą, spaudos kioską, resto-raną.

— Palangoje taikomosios dai-lės kūrinyb stovyklą turėjo dai-lininkai iš Maskvos, Lenin-grado, Kijevo, Talino ir Rygos. Stovykloje dirbo ir Lietuvos dailininkų.

— Balandžio mėnesį Lietuvos teatrai vaidino Kauno darbinin-kams. Tiems vaidinimams duo-tas vardas "Vaidiname darbinin-kams". Tą teatrų šventę pradėjo Panevėžio dramos teatras su B. Sruogos "Pavasario giesmė".

— Plečiama laivyba Lietuvos vidaus vandenimis. Spauldoje rašoma, kad laivais Nemunu tarp Kauno ir Klaipėdos šią va-sarą numatoma pervežti per pus-trėčio milijono keleivių. Laivai taip pat plaukios Kuršių mario-mis tarp Klaipėdos ir Nidos. Garlaivis raketa plaukiosias ir Kauno mariomis ir Nemunu iki Birštono. Dar vienas laivas plau-kiosias Nemunu tarp Druskinin-kų ir Liškiavos. Nerimi plaukios laivai tarp Vilniaus ir Vala-kampių, taip pat būsia laivų Trakų ežeruose.

Pr. N.

BALIO GAJAUSKO LAIŠKAS

(atkelta iš 1 psl.

"Užsidirbai už 10% arba gal tik už 1%, bet mes tave teisim už visą 100%", kalbėjo Gajauskui tardyto-jas. Kitą kartą grasiu: "Tol tardysiu tavo motiną, kol ji iš-leis paskutinį kvapą — ir tai bus ant tavo sąžinės. Aš žinau, kaip tai daryti, viskas bus pagal įsta-

Iš Lietuvos K.B. Kronikos

(atkelta iš 1 psl.

Ji tapė mokinį į šalį, klau-sinėdama iš kurios mokyklos jie atėję. Mokiniam iš VIII-sios vid. mokyklos vedėja saky-davo: "Jums negalima eiti į bažnyčią!" Viena drąsi mergai-tė, išgirdusi tokį įsakymą, nu-sijuokė: "Aš bažnyčios nebi-jau..." ir jėjo į vidų. Moky-t. Grebeničenkaitė, pamačiusi kad jos visos pastangos nueina veltui, pagrasino: "Palaukite, at-siimsite jūs rytą". Paskui įslin-kusi į bažnyčią sekė kaip vi-duje elgėsi mokiniai — melsis ar ne, klaups ar baimingai dai-rydamiesi stovės. Prasidėjus pamaldoms, visi suklaupe, pasi-liko stovėti tik viena moky-t. Grebeničenkaitė.

Po laidotuvių mokytojai api-pylė mokinius priekaištais, pa-juoka ir grasinimais. Istorikė moky-t. Vaičiūgienė visokiais būdais išjuokė ir kritikavo ku-nigą, jį kaltindama nehumaniš-kumu.

(Elta)

— Vilniaus valstybinis kvarte-tas visą mėnesį koncertavo Pietų Amerikoje: Meksikoje — 7 kon-certai, Kolumbijoje — 6, Peru — 3, Ekvadore — 1. Kvartetas ve-žėsi ir fotografijos parodą, fil-mus apie Vilnių ir Vilniaus uni-versitetą. Šalia grynai kultūrinių renginių būta apšėiai ir sovieti-nės propagandos.

— Sovietų Sąjungos aukščiausios tarybos prezidiumas Vil-niaus universitetą apdovanojo "Tautų draugystės" ordinu. Ta proga didžiojoje universiteto sa-lėje buvo sušauktas mitingas. Kalbėjo rektorius J. Kubilius, partijos mokslo ir mokslo įstai-gų vedėjas J. Aničas. Nepagailei-ta pabrėžti Sovietų Sąjungos nuopelnų Vilniaus universitetui.

— Balandžio 16 Maskvoje bu-vo minima "Lietuvos diena". Ji buvo skirta Lietuvos komu-nistų partijos įkūrimo šešiasde-simtmečiui. Lietuvos delegaci-jai vadovavo Ministrų tarybos pirmininko pavaduotojas A. Čes-navičius. Kas daugiau buvo de-legacijoje, spauldoje nerašoma. Iškilmės vyko sąjunginėje "Žinijoje". Pasakyta kalbų, su-rengta fotografijos ir lietuviškų knygų paroda. Visokių "tary-binių" minėjimų ten būna be saiko ir be rimtesnio reikalo.

— Spauldoje giriamasi, kad Klaipėdoje atidaryta nauja mies-to poliklinika, galinti per parą priimti 1260 pacientų, turinti su-augusių, vaikų ir moterų skyrius. Taip pat Klaipėdoje neseniai at-remontuota ligoninė, turinti 600 lovų, su ambulatorijoje galinti per dieną priimti per 1000 pa-cientų.

— Iš Lietuvos pogrindžio spaudos žinom, kaip sovietinėj Gudijoje yra skriaudžiami ir persekiojami lietuviai: neleidžiama lietuviškų mokyklų, dar veikian-čios parapijos paliekamos be lie-tuvių kunigų, net trukdoma už-sisakyti lietuvišką spaudą iš okupuotos Lietuvos, o yra vietų, kur baudžiama už lietuvišką kal-bėjimą. Maskvos valia didelės lietuviškos sritys yra priskirtos prie Gudijos ir intensyviai rusi-namos. Ir pati Gudija (tas vardas ten vengiamas, vartojamas Bal-tarusijos pavadinimas, mat, tuo pabrėžiamas Gudijos "rusišku-mas") yra labiausiai surusinta Sovietijos respublika. O vis dėlto su tokia lietuvių skriaudė-ja skatinami glaudūs kultūriniai santykiai, nuolat vyksta tai Vil-niuj, tai Minske bendri kultūri-ninkų plenumai — patys daž-niausi yra muzikų ir teatralų ap-silankymai.

DOVANA — IRENOS VELONSKIENES SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageidaujamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Siuntinių bei kitais reikalais kreiptis tel. 268-1594, adresas: 69-40 Fleet St., Forest Hills, NY 11375.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. North-port, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų vakarais (516) 757-4296. Antradi. 2-8 val. vak., šeštadi. 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių par-duotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spau-dos kioskas.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, New-ark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Elizabeth office: 216 Palmer St. (Bet. 2nd and 3rd Aves), telef. 353-2999. Pa-ruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliui pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vesinamos koplyčios. Jau trečia Garszvos šei-mos generacija yra New York State laidotuvių direktoriai ir balza-muotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermeninės bet kurio miesto daly.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdrau-dimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tor-tai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SPARTA—Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, compute-riai, įv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir fir-mų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

Lietuviška REAL ESTATE įstaiga St. Petersburg, Floridaj
ANGELÉ E. KARNIENĖ
Broker-Realtor
3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Fla. 33706
Telef. (813) 360-2448, vakare (813) 345-2738
Rezidencijos-Moteliai-Sklapai
Apartmentai-Kondominiumai
Nuomavimas — Notary Public

NAUJAUSIUS 1979 METŲ JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojo kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Dėl informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštadi. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7-8 v.v. 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmadi. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountinside, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK,
NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJO-
SE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENIENĖ VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 centsEina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIĄS • Pre-
numerata metams \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostata •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Maldos ir atgailos
diena už Lietuvą

Šiandien visas pasaulis kalba apie taiką. Daugiausia apie tai kalba komunistiniai kraštai. Tačiau jų taikos samprata — tai galutinis pavergimas ir nutautinimas užgrobtų kraštų.

Tikrosios taikos kelias yra vienas — paties Dangaus nurodytas ir kelis kartus žmonėms pakartotas 1917 gegužės 17 Fatimoj. Ypatingai yra įsidėmėtinas tas faktas, kad tuo laiku, kai Marija kalbėjo apie komunizmo grėsmę pasauliui, Rusijoje dar nebuvo komunistinės valdžios. Apie bet kokią komunizmo pavojų ir apie Rusijos atsivertimą tada dar niekas negalėjo net svajoti.

Marija tada kalbėjo: „Žmonės turi daryti atgailą ir atlikti savo kasdienes pareigas... Jei tai bus įvykdyta, ko aš prašau, Rusija atsivers ir pasaulis sulauks taikos, o jei žmonės ir toliau įžeidinės Viešpatį, komunizmas išsiplės visame pasaulyje...“

Marijos žodžiai tapo realybe. Komunizmo grėsmė šiandien beldžiasi į viso pasaulio tautų duris. Dabar tik lieka laukti Rusijos atsivertimo. Bet ar tai įvyks? Tai nuo mūsų pačių priklauso.

Svarstant ir giliau įsisąmoninant į Marijos pasakytus žodžius, atrodo, kad šiandien pasaulis nieko nėra taip skubiai reikalingas, kaip maldos ir atgailos, kad tuo būdu būtų įgyvendinti Marijos prašymai, kurių dar nevykdo didelė žmonių dalis. Žmogus pats vienas, nežiūrint ką jis bedarytų, yra bejėgis palengvinti komunizmo pavergtų tautų kančias, grąžinti pasauliui taiką ir išgelbėti jį iš savo rankomis pagaminto ginklo, skirto sunaikinti žmoni-

jos kultūrą, civilizaciją ir patį žmogų.

Kristus yra tikrasis Taikos Karalius, ir jį turi būti nukreiptos žmonijos akys. Bet, kad grįžtų žmonijai taika, yra tik viena sąlyga: žmogus turi pasikeisti savo dvasioje ir paklusti Dievo įsakymams ir Jo valiai. Jei to nesusirasime, iš dabarties nelaimių neišgelbės žmonijos nei turtingųjų auksas nei didžiųjų politikų iškilmingos kalbos. Žmonijos viltis yra atskirų asmenų ir ištisų tautų sutartiniame grįžime prie Dievo.

Gal kas paklaus, ar yra prasmės daryti atgailą? Kas netiki, tam neturi prasmės nei maldos nei atgaila, tam neturi prasmės nei patsai gyvenimas. Tikintis žmogus žino, kad Marijos žodžiai Fatimoje yra ne veltui pasakyti. Jie pasakyti, kad būtų atstatytas tarp Dievo ir žmonijos ryšys. Žmonės tą ryšį nutraukė, ir dėl to dabar matome pasaulio chaosą.

Senajame Testamente skaitome, žydų tautai esant nelaisvėje, Viešpats kalbėjo pranašui Jeremijui: „Jeremijau, nesimelsk ir neprašyk manęs malonės, aš tavęs neišklausysiu, iki tavo tauta nedarys atgailos“.

Lietuvių tauta šiandien yra didesniame varge, negu žydai buvo Babilono nelaisvėje. Ir šiandien Viešpats lygiai taip mums kalba, kaip kalbėjo Jeremijui: nelaiminsiu jūsų darbo vaisių, kol jūsų tauta nedarys atgailos.

Gegužės 13 yra Maldos ir Atgailos diena už Lietuvos laisvę ir nusidėjėlių atsivertimą.

Mieli lietuviai, mes turime giliau pagalvoti ir įsisąmoninti į Marijos žodžių reikšmę, ryšium su mūsų tautos nelemtimi ir nuoširdžiai pasiryžti vykdyti Marijos prašymus apreiškčius Fatimoje.

Dr. P. Levuo

Lietuvos valstybei XIII amž. kuriantis, Vakarų Europoje jau veikė Bolonijos, Paryžiaus, Oxfordo ir kiti universitetai, kurie ruošė visų mokslo sričių žinovus. Lietuvoje tuo metu nebuvo jokios mokyklos. Žinome, kad nuo Mindaugo laikų Lietuvos valdovų kancelarijoje dirbo svetimšaliai sekretoriai, dažniausiai vienuoliai ir kunigai. Pranciškonai ir dominikonai rašė ir garsiuosius Gedimino laiškus. Nors patys valdovai buvo pagony, bet savo vaikams mokytį ir su Vokiečių ordinu bylas vesti, neturėdami šavų, turėjo tenkintis svetimšalių mokytojų ir teisųjų žinovų krikščionių patarimais.

Lietuvai priėmus krikštą, Vilniuje buvo atidarytos pranciškonų ir katedros mokyklos, bet jos buvo tik pradinės, gramatikos mokyklomis vadinamos, kurių pirmaeilis tikslas buvo Lietuvai paruošti savų vienuolių ir kunigų. Kilmingieji ir toliau savo vaikams mokytį tebekvietė svetimšalius mokytojus ir vėliau juos

Maloningoji, lietuvių liaudies skulptūra iš Žemaičių Kalvarijos apylinkės, Telšių apskritis.

VILNIAUS UNIVERSITETO
REIKŠMĖ LIETUVAIJo 400 metų sukaktis gegužės
25-28, minima New Yorke

siuntė į Vakarų Europos universitetus. Kiek vėliau atsirado ir daugiau mokyklų prie bažnyčių ir vienuolynų. Pirmosios aukštesniosios mokyklos Vilniuje buvo įsteigtos A. Kulviečio (1539-1542) ir P. Roiziaus (apie 1563), bet jos neilgai teveikė.

Tik Vilniaus vysk. V. Protasevičiaus pakviesti jėzuitai 1470 atidarė jau pastovią kolegiją, iš kurios išsivystė aukštojo mokslo įstaiga, kuri, oficialiai 1579 įsteigta, iki 1782 buvo vadinama Vilniaus akademija. Iki jėzuitų vienuolijos uždarymo (1773) jai vadovavo jėzuitai, o vėliau Edukacinė komisija. Nuo 1781 iki 1803 ji vadinosi Vyriausia Didžiosios Lietuvos Kunigaikš-

tystės mokykla, o nuo 1803 iki 1832 Rusijos caro Aleksandro I įstatymu Vilniaus universitetu. Nors įvairiais vardais vadinama, ši aukštoji Lietuvos mokykla nuo pat pradžios jau buvo universitetas, nes ji turėjo universitetui reikalingas teises ir privilegijas, suteiktas karaliaus ir popiežiaus.

Rusifikacijos tikslu Vilniaus universitetas 1832 caro Mikalojaus I įsakymu buvo uždarytas. Kai 1842 Dvasinė akademija buvo perkelta į Petrapilį, o 1843 medicinos fakultetas buvo uždarytas, tai Lietuva iki savo nepriklausomybės atstatymo neturėjo jokios aukštosios mokyklos. Tik 1918 gruodžio 5 Lietuvos Valstybės Taryba išleido įstatymą atgaivinti Vilniaus universitetą. Jau 1919 kovo 24 buvo atidaryti Aukštieji mokslo kursai Vilniuje, veikę iki 1921 balandžio 14.

Lenkam užgrobęs Vionių, Kaune 1920 sausio 27 pradėjo veikti Aukštieji mokslo kursai, davę pradžią Lietuvos universitetui, įkurtam 1922 vasario 16, kuris 1930 buvo pavadintas Vytauto Didžiojo vardu. Lenkų užgrobtame Vilniuje 1919 rudenį pradėjo veikti Pilsudskio atidarytas Stepono Batoro universitetas, veikęs iki 1939 galo.

1940 pradžioje į iš lenkų perimtą Vilniaus universitetą buvo perkelti kai kurie Vytauto Didžiojo universiteto fakultetai. Sovietams 1940 birželio 15 okupavus Lietuvą, nors buvo stengiasi jį susovietinti, Vilniaus universitetas veikė ir toliau. Vokiečiams okupavus Lietuvą, dar laikinoji Lietuvos vyriausybė paskyrė naują vadovybę ir pašalino visa, kas buvo susovietinta. Tačiau okupacinė nacių valdžia, keršydama už lietuvių pasipriešinimą sudaryti SS dalinius ir keturis kartus skelbtos mobilizacijos nesėkmingumą, 1943 kovo 18 universitetą uždarė. Sovietams antrą kartą okupavus Lietuvą, atgaivintas ir susovietintas Vilniaus universitetas.

Vilniaus universiteto per 400 metų nueitas kelias buvo grubus ir sunkus. Tautos nelaimių ir okupacijų metais jis net kelis kartus buvo nustojęs veikti, bet jo reikšmė Lietuvai buvo ir yra be galo didelė. Per 400 metų jis Lietuvai ruošė visų mokslo sri-

čių mokslininkus ir kultūrininkus: filosofus, teologus, kalbininkus, istorikus, gamtos, fizikos, chemijos ir matematikos žinovus, teisininkus, gydytojus, aukštesniųjų mokyklų mokytojus, išugdė rašytojus, poetus ir visokeriopos kultūros ir meno puoselėtojus, visuomenės veikėjus, politinius tautos vadus ir laisvės kovotojus. Net ir pačiais kritiškiausiais vergijos laikais sveikas lietuviškas jaunimas, Vilniaus universitete siekdamas mokslo, nebuvo paveiktas nesveikos propagandos, sugebėjo atskirti pelus nuo grūdų, pasisavinti kas gera ir naudinga bei atmesti kas jam ir lietuvių tautai žalinga.

Tai suprasdami ir įvertindami visi lietuviai krašte ir išeivijoje subruzd tinkamai paminėti 400 metų Vilniaus universiteto sukaktį. JAV dvi mokslo institucijos: Liet. Kat. Mokslo Akademija ir Lituanistikos Institutas šiai sukakčiai paminėti skiria savo suvažiavimus. Liet. Kat. Mokslo Akademija Jaunimo Centre Chicagoje Darbo Dienos savaitgalį, o Lituanistikos Institutas Kultūros Židinio patalpose New Yorke gegužės 25-28 paskaitomis ir iškilmingais minėjimais atskleis Vilniaus universiteto reikšmę lietuvių tautai.

Tokie suvažiavimai ir minėjimai suriši su didelėmis išlaidomis, kurių vieni rengėjai nepajėgūs padengti, dėl to reikalinga plačios visuomenės parama ir gausus dalyvavimas. Vilniaus universitetas per keturis šimtmečius auklėjo Lietuvai inteligentiją, kuri tarnavo visai tautai, dėl to visi turi juo dėkoti ir savo dalyvavimu minėjimuose pareikšti jam dėkingumą. T. V. Gidž.

— **Clevelande** Vilniaus universiteto 400 metų sukakties minėjimas įvyks rugsėjo 23.

— **Kent State universiteto** biblioteka iš Alberto Puskepalaičio, gyv. Bostone, gavo 150 su viršum knygų, įvairių žurnalų ir keliolika žemėlapių. Šis rinkinys ypač pasižymi vertingais veikalais apie Mažąją Lietuvą.

— **Tautos šventės** minėjimą rugsėjo 8-9 rengia LB Clevelando apylinkė.

PELYTĖ CYPĖ IR
PELĖNAS RIEBULIS

PRANAS MUNDEIKIS

Pirma tas namas buvo žydo; praeitą pavasarį jį nupirko graikas. Pirmą, būdavo, kas metais ateidavo „eksterminatoriai“, padėdavo išvietėse pelėkautus ir pabarstydavo kampuose tokių šviesių miltelių. Dabar — nieko: naujasis savininkas „eksterminatorių“ nebeatsiunčia.

Douglas Booker, diskriminaciniais pagrindais spalvos jo gal nesakysime, pirmą miegą numigęs, pabudo. O tai buvo ką tik prasidėjus rudeniiui: kaip jau buvo pasakyta, namas buvo paroduotas pavasarį.

— Kriebžda, graužia...
Isiklausė Douglas Booker; gerai — sakykim, kad jis bespalvis.

— Ten!.. Prie lango: kur knygu ir žurnalų spintelė...
Su įnirtimu ir pykčiu buvo draskomi popieriai.

— Peelllėlėlėlė!.. O gal ir žiurkės? Sau lizdą jau suka...
Pasiėkė Douglas Booker, o gal tegu būna jis baltaodis, prie lovos gulėjusias šliures ir paleido vieną iš jų.

Šliurė atsimušė į spintelę ir nukrito.

Stojosi tylą, visiška tylą.

— Išgąsdinau!

Visa širdimi nusijuokė Douglas Booker ir jau rengėsi ant-
rajam miegui.

— Vėl tas pats; gal net pasiūčiau. Pats velnias ten — nebe pelė!

Niurzgėdamas atsikėlė Douglas Booker nuo čiužinio ir nusi-
tleno patyliukais prie lango, kur stovėjo to jo spintelė su knygomis ir žurnalais. Dar jam tebeslenkant, jau vidury kambario graužimas liovėsi. O kada Douglas Booker rankomis ir kojomis ėmė daužyti savo spintelę, kurioje buvo jo knygos ir žurnalai, jis matė: nuo lango nak-

ties tamsioje žemyn nupuolė pelė...
— Jau ir vėl atsirado!.. — pats su savim balsiai pasišnekėjo Douglas Booker. — Aišku!

Pelių tame name būdavo ir anksčiau. Koks čia būtų New Yorkas be pelių ir tarakonų!..
— Bet matai.

Senasis savininkas kas metai atsiųsdavo „eksterminatorių“, o šitas naujasis nė to nebedarė.

Douglas Booker dar pasėdėjo ant čiužinio krašto, dar palaukė.

— Ne, nebegraužia! Gal ir išbaidžia? — pats sau pasakė ir atsigulė, o atsigulęs užmigo.

Kitą naktį vėl kartojosi tas pats. Sakytume, dar blogiau!

Ką tik užgesino šviesas, dar nepaspėjo nė užmigti.

Vėl sušnėrėjo popieriai, sukrebdėjo spintelės lentos...
Vėl kėlėsi, vėl vijo, vėl gąsdino ir vėl... Tik nuraminęs teuzmigo. Vėl, pirmą miegą numigęs, pabudo.

Vėl tie velniai po popierius krebždenasi!

Douglas Booker vėl turėjo keltis, vėl turėjo gąsdinti, vėl palaukti ramybės ir tik tada vėl užmigti.

O tai vargino Douglas Booker iki pasitimo.

Ir taip visą mėnesį; jau ir kitą.

Douglas Booker nebuvo labai nervingas, bet niekaip negalėjo pakęsti tokio krebždėjimo, kaip pelių siutimas po popierius. O klausą tai jis turėjo gerą, saky-

tume, net ypatingai jautrią: nak-ties tamsioje girdėdavo, kaip tarakonas lipa per sieną.

Na, ir atsitiko, kad vieną to ankstyvojo rudenio naktį niekas nebekrebždėjo, Douglas Booker miegojo net nepabudęs. Tik apsi-vertė ant kito šono ir vėl miegojo.

— Matai!.. Ėsti nieko nebera-do ir išėjo!

Dar tebežiūvdamas ir tebesėdėdamas ant čiužinio krašto, iš pat ryto pagalvojo: kaip Douglas Booker šią naktį gerai miegojo.

— Deja!..
Eidamas praustis, jis pamatė, kad ant lango visai išėsta visą pusriekę duonos: geros-avižinės. Vakar vakarienį audamas, jis ją ten pasidėjo ir pamiršo.

— Aha!
Apsidžiaugė Douglas Booker ir visų balsu sušuko; ir suprato:

— Jeigu aš kas naktį paliksiu ant lango riekelę duonos tiem velniukam, tai galėsiu ramiai miegoti. Ei! Eik šen! Neberyk tu ten tų sausų popierių! Va, vėl visa duonos riekė ant lango: ge-ros — avižinės...
Kaip tik galima tyliau ir švelniau cyptelėjo pelytė. Cypė savo bernužėliui Riebuliui. O kai tas užsilipo ant lango, ji vėl kalbėjo:

— Žinai ką? Jeigu taip kas naktį, turbūt ir „ženytiš“ jau galėtume...
— O kodėl ne?!

Kas Riebuliui negalėtų leisti „ženytiš“?..
— Dar pagyvenkim taip: dar aš vaikų nenoriu...
Na, ir galvojo abudu tomis romantiškomis naktimis, kaip tai būtų galima padaryti, kad nebūtų vaikų...
— Bepigu yra žmonėms: jie turi daktarus, jie turi fabrikus... O čia?.. Arba mylėkis, arba nesimylėk su visam...
Ilgai šitaip abu dūsavo, šonūs surėmę (gal porą mėnesių, gal dar daugiau). Pagaliau pelytė Cypė sutiko... Ji nebegalėjo nesutikti: jos sutikimo metas jau buvo atėjęs.

Riebulis, vogdamas laiką, kada Douglas Booker išeina arba vidurnaktį kietai užmiega, pradėjo statyti jau ir namą: po grindimis, tuojau už tos spintelės su Douglas Booker knygomis ir žurnalais, kur šalia šilto vandens vamzdžio buvo natūrali skylė.

Bet matai!
Ėmė ir atsitiko. Kaip visuo-met: visai nelauktai.

Labai didelė nelaimė.

Net pats Douglas Booker nebeprisiminė, kodėl jis pastatė ant to lango, visai kampe, prie rėmo, plastikinį maišiuką su romėniška salota to plastikinio maišiuko viduje; visą salotos gūžę. Taip pat gerai nebesuprato nė pats Riebulis: nei ko jis ten buvo, nei kaip jis ten įsilipo į tą plastikinį maišiuką.

Lyg tai būtų norėjęs tomis salotomis sau maistą pajvairinti,

lyg tai būtų norėjęs salotos lapų pasiskinti, kad pasidžiovintų, o paskui Cypės patalą minkštai iš-klotų.

Įlipai tai jis įsilipo, bet jau išlipti iš šitokio plastikinio maišiuko Riebulis jau niekaip nebe-mokėjo: iš vidaus tas maišelis, jau į nieką nebeatsiremdamas, buvo slidus, lankstus ir be mažiausios galimybės į jį įsikabin-ti. Nors dantys ir geri buvo Riebulio, maišelio nebeprakasi: kaip tu nebandytumei, plastikini-s lankstumas be atramos pasi-darė net dantimis nebesu-griebiamas.

— O-la-laaa!..
Neilgai trukus, namo sugrįžęs, užgiedojo Douglas Booker.

— Pelytė!

— Papuolet!

— Gerai, gerai!..
— Jau riebi: jau ilgai tave pe-nėjau...
Ir dabar Douglas Booker pro tą plastikinį maišiuką pamatė, kad ten buvo gražus, riebus vy-rukas...
Pradžioje, o tai gal būtų buvę net normalu, Douglas Booker buvo panorėjęs tą pelėną stacia galva žemyn paleisti iš to plas-tikinio maišiuko ir staiga užmin-ti batų...
Nė nemanykim, kad Doug-las Booker pasigailėjo, pamatęs, kad ten buvo vyrukas.

(Bus daugiau)

PRO ŽVAIGŽDYNUS PAS DRAUGUS Kelionė į Kaliforniją (6)

Viskas taip suplanuota, kad vakare patenku į Vandos ir Vytauto Zelenių rankas. Vytautas jau laukė, kai, prisisotinę menais, grįžome į Polikaičių namus. Tuoj ir pasigavo ir — trumpai drūtai — kuog greičiausiai išvežė į svečius

pas didžiuosius astronomus.

Čia pat už miesto, kupras išstatę, dumsto dideli kalnai. Kiti net į miestą išskverbia. Greit ir atsidūrėme ant vieno tokio kalno. Iš tolo matėsi charakteringą pastatą — tai garsioji Kalifornijos observatorija.

Sustojame aikštelėje ir skubame. Jau vakaras. Į pilksvai melsvas ūkanas grįžta miestas, tolina jūra. Mes dar norime pasinaudoti ta šviesa, kuri pasiekia kalno viršūnę.

Aikštės viduryje, priešais rūmus, stovi gražus ir įspūdingas paminklas. Rateliu sustoję, nugaras surėmę, į padanges žiūri garsieji astronomai. Tai tie vyrai, kurie priartino žvaigždes, surado saulės sistemą. Galilėjus, Kopernikas, artimiausias Lietuvos kaimynas, Kepleris ir kiti. Čia labai įspūdinga. Prisimeni, kaip jie vargo, kol savo mokslą paskleidė. Buvo laikomi raganais, bet juos traukė padangių mįslė. Ir ją mėgino išaiškinti. Bene Kepleris, eidamas stebėti žvaigždžių, apsirėngdavo lyg į didžiausius svečius — su iškilingais drabužiais, su fraku, su peruku; išsikvėpinęs kvėpalais, jis įkrodavo į savo observatoriją — brangiausių svečių draugiją — pas žvaigždes ir planetas.

Architektas Edmundas Arbas tarp Kalifornijos kaktusų

ARCHITEKTO ARBO PASKAITA

Los Angeles, Calif.

Lietuvių Bendruomenės ir ALIAS Los Angeles skyriaus iniciatyva architektas Edmundas Arbas Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje balandžio 8 skaitė viešą paskaitą "Architektas ir visuomenė".

LB Vakarų apygardos valdybos pirm. inž. Vytautas Vidugiris, taręs atidarymo žodį pakvietė rašytoją Jurgį Gliudą pakalbėti apie paskaitininką ir jo darbus. Gliudą, žvelgdamas į architektą Edmundą Arbą bei jo darbus plačiąjame architektūros kaip technikos ir meno sintezės fone, aptarė jį kaip vieną iš kūrybingiausių lietuvių architektų, kuris praktiškuosius savo projektuojamų pastatų poreikius įdomiai ir kūrybingai derina su formų grožiu. Arba kūrybingumą liudija ir jo dailės darbai. Dailė ir visuomeninei veiklai Arbas skiria savo laisvalaikius. Profesinis jo darbo kelias yra atžymėtas keliomis premijomis. Šiuo metu jis gyvena Santa Monicoje (Calif.) ir verčiasi privačia architekto praktika.

Paskaitininkas aptarė architektūrą kaip "menų motiną", kuri veda žmoniją į patogesnę ir gražesnę gyvenimą. Architekto darbas diena iš dienos komplikuoja gyventojų gausėjimas ir statyboms skirtų plotų proporcingas mažėjimas, susisiekimo išplėtimas, naujų technologinių medžiagų atsiradimas, valdžios didėjanti kontrolė ir daugelis kitų faktorių. Todėl projekto galutinas paruošimas turi pereiti

Jupiteris jau čia
Didžiojo rūmo pirmame aukšte yra nuostabus muziejus. Čia atneštos ir padėtos erdvės. Pirmoje salėje demonstruojamas svambalas. Labai aukštai, bokšto čiukure, yra parišta ilga virvė. Ant jos galo pakabintas smailios formos sunkus svambalas. Jis supasi pats nuo žemės sukimosi, supasi ir išmuša sustatytas kėgelių figūras. Tokią švytuoklę mačiau Jungtinių Tautų rūmuose New Yorke.

Labai įspūdingos muziejaus salės, kur parodomos žvaigždės, didžiulis mėnulis su visais savo kalnais, slėniais, žmogaus užkariautas. Ir tas žmogus buvo amerikietis.

Įspūdingiausia tada buvo Jupiteris. Ir ten, jo artumoje, tuo metu skrido Amerikos erdvėlavis ir siuntė nuotraukas, siuntė, kaip tik į Pasadena, čia visai netoli nuo to kalno. Taip tas rūstus ir tolimas Jupiteris jau čia, čia pat. Jį matėme ir salėse, o daugybė jo nuotraukų jau buvo erdvėlaivio komandos centre.

Viršum šių rūmų yra bent keli kupolai. Juose yra įrengti teleskopai. Kai žiūri į žvaigždes, atidaro siaurą kupolo ruožą, žemai ties tuo ruožu yra teleskopų vamzdis. Jis taip suderintas, kad nuolat lydi keliaujančią žvaigždę.

Tuo metu teleskopas jau buvo uždarytas, nes ir muziejus ir observatorija rengėsi nakčiai, ir svečių nepriiminėjo. Ir mes tik pro stiklines duris matėme tokį milžinišką teleskopą, kurį sukičia elektriniai motorai.

Nuo stogo nusileidome šoniniais laiptais. Jau vakaro brėška ir vėsa jautėsi ir čia. Reikėjo skubėti į mašiną, nes nuo vėsos darėsi net nejauku ir šurpu.

Vakaras pas Zelenius

Vanda ir Vytautas Zeleniai kadaise gyveno čia New Yorke. Vytautas turėjo televizijos krautuve, taisė radijo aparatus, visiems visada paslaugiai ir maloniai patarnavo. Rodos, turėjo čia visą laiką gyventi, bet ėmė ir išsikėlė į Kaliforniją ir apsigyveno Los Angeles artumoje. Išsikėlė dėl sūnaus, kuriam reikėjo šiltesnio klimato, reikėjo ir vandens sporto, kad jis galėtų stiprėti ir išaugti. Mieloji Vanda ir Vytautas su dideliu pasiaukojimu ir meile išaugino savo sūnelį ir išmokslino. Jis net baigė universitetą, o tai nebuvo lengva, nes ir dabar jis sėdi vežimėlyje ir juda tik su vežimėliu, kuris turi elektrinį motorą.

Kai patekau į jų namus, patekau ir į prisiminimus apie tuos laikus, kai jie gyveno New Yorke. Kiek daug keliauta, svečiuotasi. Kalbėta. Prisiminėm ir Vytautą Augustiną, tą šaunų fotografo, kuris nuolat buvo toje draugystėje ir mėgo fotografuoti. Vanda dar ištraukė anų laikų puikias parodines nuotraukas. O kur dabar tas šaunus fotografas Vytautas Augustinas? Išėjo į pensiją ir išvažiavo į Floridą. Dar buvo ir į Los Angeles užsukęs ir čia kurį laiką pasisvečiavo.

Zeleniai gyvena Reseda mieste. Tai pašonė prie Los Angeles. Visi čia miestai, miesteliai susilieję į vieną. Namas vienaaukštis, gana naujas ir modernus. Jis turi didelius langus, nuo lubų iki grindų. Ir langai neuždengti jokia užuolaida. Pasirodo, kad Zeleniai savo sodelį apsitvėrė aukšta tankia tvora. Gatvės keleiviai nieko nemato, kas dedasi viduje.

Abu jie kilę iš Kauno, perėję per skautų organizacijas, išlaikę meilę gamtai ir šviesų optimizmą. Kažkas šviesaus iš abiejų spinduliuoja. Visada geros nuotaikos, visada su meile kiekvieną pasitinka ir palydi. Ta idėa-

listinė jų filosofija suteikė jiems gana daug džiaugsmo ir prasmės. Niekada jiems nenuobodu, niekada nesiskundžia, kad štai negera. Visur suranda ir gėrio ir grožio.

Šalia namų dar turi laiko ir visuomeninei veiklai. Štai padėjo albumus, kur pavaizduota ta veikla — rengti vakarai, pasirodymai. Dukra Rasa aktyviai dalyvauja lietuvių vaidintojų grupėje ir Pukelevičiūtės "Palikime" vaidino svarbų vaidmenį. Su veikalu gastroliavo Chicagoje. Kiek supratau, visa trupė nori vykti net į Australiją.

Pažintis su Pranu Visvydu

Žinojau, kad Pranas Visvydas yra poetas, kad intensyviai reiškiasi Los Angeles kultūriniam gyvenime, bet jo nepažinau. Taip atsitiko, kad šiemet sausio mėnesį New Yorke teko pagloboti jo brolio dukrą, kuri pro čia pravažiavo. Tai mieloji Kristina iš Kauno. Toks jaukus, savas žmogus, rodos, seniai būtum ją pažinęs.

Pranas Visvydas draugauja su Zeleniais. Tai ir jis po darbo čia atsirado. Tikrai buvo miela susipažinti ir padraugauti. Jis apsiškaitęs ir turi įžvalgų žvilgsnį į literatūrą, moka pagauti esmę ir moka ją išlukstenti. Pats rašo eilėraščius. Prisimenu tų eilėraščių intelektualinę nuotaiką, sunkius vaizdus, paimtus iš kasdieninio grubaus gyvenimo. Prisimenu kažkokią žmogaus kelionę.

Mėgsta jis muziką, turi skambų balsą. Daugybę arijų, melodijų moka mintinai. Mielai prisimena Kauno dienas ir apie jas pasakoja su tipingu Kauno žodynu. Ir jo paties gyvenimas — nuotykių pilnas. Juk jis buvo likęs Lietuvoje, kai ten 1944 atėjo Raudonoji armija. Ir kiek reikėjo sumanumo, apsukrumo, kol iki čia atkeliavo.

Zelenių namuose buvo daug pokalbių ir daug muzikos. Klausėmės lietuviškų plokštelių, choro dainų, solistų, Maironio eilių. Stengėmės atsikalbėti už praeitį. Ponia Vanda vis ragino gulti, nes rytoj juk laukia įdomi kelionė į dykumą. (p.j.)

(Bus daugiau)

LB RINKIMAI BAIGIAMI

Po antrojo pasaulinio karo, vykdamai į šį kraštą, rūpestingai atsigabėnomė ne tik savo skurdų turtelį, bet ir turėtą organizaciją. Nemažai jų radome ir naujame žemyne. Pradžioje atrodė, kad tų visokių klubų bei draugijų gal ir per daug.

Įzelgiantieji tolimesnę ateitį kitaip mintijo. Jie greitai suvokė naujojo gyvenimo sąlygas, visai skirtingas nuo buvusių Lietuvoje. Suprato, jog laiko gironos dėl įvairių priežasčių negailėstingai naikins senuosius, savo laiku lietuvių bei daug nusipelnusių sambūrius.

Būdami lietuviškosios veiklos liudininkai per 30 metų, turbūt sutiksim, kad mūsų pranašai neklydo. Daugelis sambūrių visai išnyko, o iš likusių kai kurie pradėjo merdėti. O kas bus po kitų 30 metų?

Naujos organizacijos

Prel. Mykolas Krupavičius, apsukrus politikas, aktyvus visuomenininkas, sugebąs įzelgti ateitį, prieš tris dešimtmečius įsteigė visame pasaulyje pasisklidusiam lietuvių organizacijai, pavadintą Pasaulio Lietuvių Bendruomenė.

Netrukus, vadovaujant prel. Jonui Balkūniui, nuosirdžiam lietuvių puoselėtojui bei gyneijui, nors ir esant stipriai opozicijai iš ankščiau veikusių veiksmų, buvo įsteigta JAV Lietuvių Bendruomenė, prie kurios galėjo pritapti kelių generacijų įvairių profesijų, visokių įsitikinimų bei konfesijų žmonės. Tai buvo visų lietuvių organizacija, kuri, atrodo, lengvai pragyvens dar veikiančius organizuotus junginius.

Dėka labai didelio skaičiaus LB-nės idėjai nuosirdžiai atsidavusių žmonių ir gausios ekonominės paramos iš lietuviškos

visuomenės politinė, visuomeninė, švietimo ir kitose srityse buvo atlikti žymūs darbai. Ypatingai lietuviybės išlaikymo ir Lietuvai laisvės atgavimo akcija pagyvėjo, kai prie LB-nės vairo atsirado vidurinioji, šiam krašte mokslus išėjusi, karta. Įvairių LB-nės užmojų vykdymui mūsų tautiečiai yra sudėję dideles pinigų sumas. Ši parama, ypač Vasario 16 progomis, su slenkančiais metais vis didėja. Tai labai džiuginas ir entuziazmą keliaus reikšiny.

Moralinė parama

Lietuvių Bendruomenės entuziastai bei idealistai labai pagėdautų iš plačiųjų masių ir moralinės paramos, išreikštos demokratinį balsavimų metu. Ši parama priduoatų naujo impulso kartais sunkiai bepakeiliamuose visuomeniniuose darbuose.

Bendruomenės darbuotojai, matydami didelės daugumos lietuvių rodomą dėmesį jų veiklai, įgautų naujo ryžto bei paskatos ateities užmojam, ir sunkus bendruomeninis vežimas darytųsi lengvesnis, o tuo pačiu pakiltų prestižas susitinkant su JAV pareigūnais bei tarptautinių organizacijų atstovais. Minėta paramą suteiks kiekvienas lietuvis, kuris balsuos 9-osios LB tarybos rinkimuose.

Rinkimam pasiruošimas vyko sklandžiai. Sudarytos apylinkių ir apygardų rinkiminės komisijos bei viską koordinuojanti vyriausioji komisija. Išstatytas nemažas skaičius lietuviškame gyvenime plačiai pasireiškusį įvairaus amžiaus, įvairių profesijų bei pakraipų kandidatų, kai kuriose apygardose jų skaičius net trigubai didesnis kaip kad reikia išrinkti.

Tai rodo, kad LB nėra suse-

Tėv. Jurgis Gailiusis, OFM, pranciškonų provincijolas

PRANCIŠKONŲ ORDINO KAPITULA

Tėv. Jurgis Gailiusis, OFM, pranciškonų provincijolas, gegužės 17 išvyksta Italijon, kur Asyžiaus mieste prasidės šešių savičių Pranciškonų ordino generalinė kapitula.

Kapituloj dalyvaus visi pranciškonų provincijolai, kurių šiuo laiku yra šimtas su viršum. Dalyvaus visa centrinė ordino vadovybė, įvairių sričių ekspertai, vertėjai ir kiti sekretoriato pareigūnai.

Bus svarstomi visi svarbieji šio mato ordino reikalai, bus renkamas vyriausias ordino viršininkas-generolas, jo pavaduotojas ir 9 generolo patarėjai.

Kapitula tęsis iki birželio mėnesio pabaigos. Pagal tradiciją ir pranciškonų regulą generolo rinkimai turi vykti Sekminių vigilijoj. Rinkimus prižiūri ir juos praveda popiežiaus specialiai paskirti kardinolas.

Eina kalbos, kad į šią pranciškonų kapitulą gali atvykti net pats popiežius Jonas Paulius II. Jei jis neatvyktų į Asyžių, tai visą kapitulą jis priims specialioj audiencijoj Romoj.

Provincijolas T. Jurgis Gailiusis jau ketvirtą kartą pilnomis teisėmis dalyvauja tose ordino kapitulose, atstovaudamas Lietuvos Šv. Kazimiero provincijai.

Lietuvių pranciškonų kapitula

Šiuo metu lietuviai pranciškonai ruošiasi savo rudens kapitulai. Slaptu balsavimu yra renkami 3 kandidatai į provincijolus, 3 kandidatai į viceprovincijolus ir 7 kandidatai į provincijolo patarėjus. Rugsėjo mėnesį įvyksianti Kennebunkporte pranciškonų kapitula iš daugiausia gavusių balsų išrinkis provincijolą, viceprovincijolą ir 4 patarėjus.

Naujai išrinkta vadovybė skirs vienuolynų vyresniusius, klebonus, įstaigų vedėjus ir kitus pareigūnus.

T. Jurgis Gailiusis, išbuvęs provincijolo pareigose 20 metų, atsisakė kandidatuoti tolimesnei kadencijai.

P.S.

PASKIRTAS ST. PETERSBURGO VYSKUPAS

Prel. Larkin, generalinis vyskupijos vikaras, paskirtas St. Petersburgo vyskupu ordinaru. Jį konsekruos pats popiežius gegužės 27 Šv. Petro bazilikoje Romoje.

Kadangi lietuviai pranciškonai turi savo vienuolyną St. Petersburgo ir ten dirba lietuvių pastoracijoje, tai į konsekracijos iškilmes yra pakviestas ir provincijolas Jurgis Gailiusis, OFM, kuris tuo laiku bus Romoje.

— **Faustas Strolia**, Lietuvos vyčių ir Audros chorų bei Chicago styginio ansamblio dirigentas, Chicago aukštesniosios ir Dariaus-Girėno lituanistinių mokyklų mokytojas, sutiko būti jaunimo kongreso stovyklos muzikinės programos vedėju.

— **Pabaltiečių krikščionių studentų sąjunga** Vokietijoje rugpjūčio 1-6 ruošia jaunimo suvažiavimą. Bus svarstomos literatūrinės ir krikščioniškos temos. Suvažiavimas vyks miškais apsuptyj Annaberger pilyje.

Br. Vaškaitis

APGENĖTŲ MEDŽIŲ IŠTVERMĖ

Aloyzo Barono romano „Laivai ir uostai“ paraštė

JURGIS GLIAUDA

Rašydamas romano „Laivai ir uostai“ finalinį sakinį, lyg kompozitorius, atrasdamas majestotiško veikalo visa apimančią akordą, Aloyzas Baronas pareiškia: „...sulaužyti ir apgenėti medžiai auga ir gali kam nors atnešti džiaugsmo“.

Taip, ties finalo akordu buvo išspręsti dvasiniai personažų lūžiai, odisejinės kelionės po keistus, svetimus, atšiaurius uostus. Sutvirtėjo tezę, kad sulaužyti, apgenėti medžiai pradeda atsigauti, kad veiklios jų šaknys maitins dar nenugaišiusius pumpuris ir tuoj išsimes nauji ūgiai, naujos šakos. Sulaužyti medžiai pradeda gyventi. Jų atkaklus gyvastingumas įtikina mus, skaitytojus, kad gyvenimo pagairėse įmanoma puoselėti bent optimizmo trupinius.

Optimizmo akordu bendroji beviltybė Levas Tolstojus pradėjo savo apmaudingąjį „Prisikėlimą“. Ir, vėliau, įrodinėjo tezę. Aloyzas Baronas pradėjo „Laivus ir uostus“ apmaudingais akordais, bet finalui jis rado optimizmo mirą.

Vesdamas prasmingas paraleles greta antikinių nenuoramos Odisejos keliavimų, Aloyzas Baronas demonstruoja iš tėvynės teroro sukurių išblokšto lietuvių Laimio Maniko odiseją ir jį glaudžiančias uostamiesčių krantines. Laimis ir jo giminės, atbėgėliai, visi apgenėti medžiai, pasiekia „neribotų galimybių kraštą“ — Ameriką. Čia Laimis žemės ūky, o Liusė Šulienė — savo vaikais Chicagoje, kaip apgenėti medžiai, palengva ir atkakliai atsigauja, prigyja, įsitapina į bendrą buitinių landšaftą.

Šalia tų, pagrindinių, personažų autorius pateikė visą tuziną kitų, gyvų ir tikrų, kurie, tarp savęs skirdamiesi savo modus vivendi metodais, sudarė sultingų, spalvingų portretų galeriją.

Simpatinga savo „emancipacine“ gracija, pati save vadinanti „senmerge“, Katlenė; ir jos tėvai Masset-Mastauskai, Lietuvos ūkininkai Amerikos žemėse. Toks gi alegoriškas Katlenės panašumas į Odisejos dievaitę Kalipsę! Absoliutus oportunistas Česlovas, atmetęs bet kokią nostalginių sentimentų trupinį. Juos užgožia kova už būvį ir ateitį. Liusės vaikai, Rimas ir Jolanta, akimoiu įpranta į naujo gyvenimo rėmus. Buvusi dvarininkė Julijona, Liusės anyta, retas mūsų literatūros tipas, romantiškas personažas, išdidus didelio vargo fone. Seni „amerikonai“ Gučiai, geraširdžiai uostamiesčio žiburiai Odisejos žvarboj. Casanovos raugo italas Petučis. Gydytojas Juozas Šulius ir jo irstanti šeima. Romantiška tobulo vėjo malūnėlio figūra: buv. aktorius Kazys, entuziastingai besvajojantis naujakurystės varguose suvaidinti Šekspyro tragedijos rolę...

Ir daugelis kitų personažų — vykimo palydovų, kurie arba papildo sceninį koloritą, arba provokuoja esminius personažus giliau atsiskleisti, įtikinti skaitytoją vaizdo pilnybe, scenos erdve.

Atrasdamas veikalo potekstę, šiame veikale Aloyzas Baronas kaip ir naujas. Paėmęs daugeliui skrylių olimpinę ramybę dvelkiančius ir platokus Homero „Odisejos“ posmus motto pozicijose, autorius sueina su savo personažais episkai, be anksčiau dažno sarkazmo. Potekstės koloritas optimistiškas, Baronas stebi psichinius personažų šurmilius, jų buitinius nuotykius su antikinio autoriaus pakankumu, su tolerancija žvilgsny, be autoriško suinteresuotumo personažų klaidomis ir likimais. Taip, šiuo vaizdavimo metodu jis organiškai sulydė romano vyksmą su antikinės poemosepėjos nuotaika.

Romano vyksmo panoramai Baronas išieškotai naudoja personažų pasirodymų kaitą. Už avanscenos įvykių fasado visad

noksta ir nepranyksta esminis veikalo vyksmas. Skaitytojas jį nuspėja, nagrinėja minty, sugaudamas iš gyvų, tikrų, šviežiai lakoniškų dialogų, iš personažų mintijimo proceso, kur staigūs jausmų proveržiai susiriša psichologiškai tikrai su nuogais buities reiškiniais. Žmogus neatsiplėšia nuo vyksmo visumos ir paklūsta gyvenimo bėgiui.

Visuma, jos masyvus, jos mažytės vertės detalės, buitiniai faktai — jie visad lydimi, sakytum, psichinių personažo ataidėjimų. Itin įsimena tie mirksnio poveikiai, kada vizualinis vaizdas įžengia į psichę:

“Purskė pavasarinis lietus, anot tos dainos, atverdamas pavasario žiedus. Tačiau buvo viskas biau, ir atrodė, kad visi tie medžiai ir laukai įgavo kitą spalvą ir kitą pobūdį.” (95 psl.)

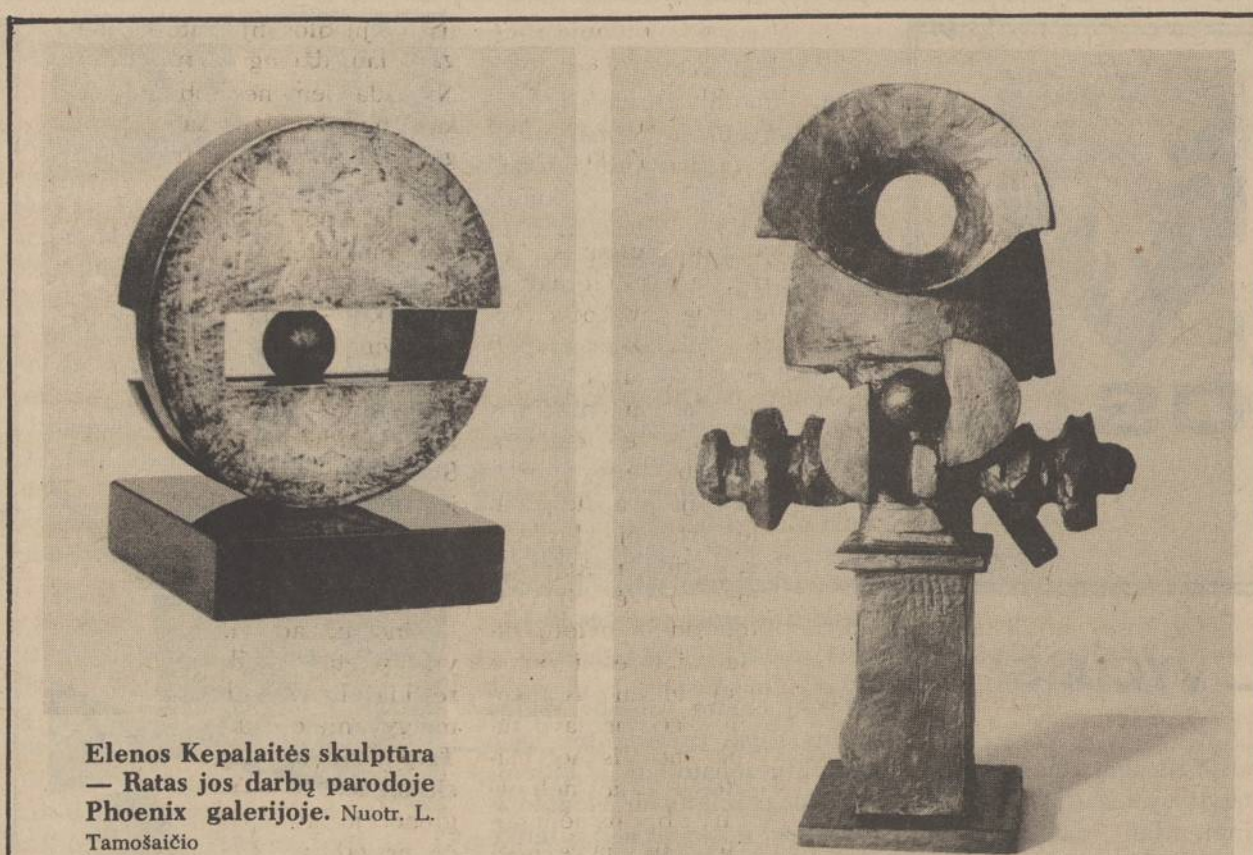
Personažas visad įvestas į sandarią įtaką ir asmeniškų jo įspūdžių grandinę. Jis nėra indiferentiškas aplinkai, o aplinkos suvokimas nuspalvinamas personažo psichinio stovio. Šis impresionistinis vaizdavimo būdas leido autoriui vieno ir palyginti neplataus tomo apimty (knygoj 276 puslapiai) įtaptinti stambia 1949-1952 ar ir toliau (taip galima suvokti iš turinio) epopeją: „apgenėtų medžių“ įsikurdinimą Amerikos žemėse.

Naujas atrodo Baronas olimpietinio santūrumo pasakojimo nuotaikoj, kuri plazda ties visų veikalu. Tai optimizmas, be kurio iš viso neįmanoma „apgenėti medžio“ persodinimo procedūra. Pusiausvyra tarp scenų — jos visos absoliučiai savo vietoj, visos gyvybiškai svarbios, jokios šalutinės — sudaro ištisinę grandinę.

Šiame romane Aloyzas Baronas atsisakė nuo vaizdavimo metodo, kurį naudojo premijuotame romane „Abraomas ir sūnūs“, tamptai rišdamas dabartį su praeities jausena. „Laivų ir uostų“ personažai jaučiasi kaip plaukikai vandeny, plaukimo procesas juos pagauna ištisai. Naujoji stichija, kurioj jie atsidūrė, neleidžia ilgtis kitos stichijos, nes tos dvi stichijos, dabartis ir praeitis, nesutapatina, nėra identiškos. Gyvenimo skuba, naujų patirčių veržimasis į psichę neleidžia nei medituoti, nei svajoti, nei net tinkamai orientuotis padėty. Taip Liusė eina į restoraną su Petučiu. Taip daktaro duklė bėga iš namų. Taip Laimis Manikas pagaliau susidomi smarkia mergina Katlene... Taip Baronas realistiškiau priėjo prie mūmųse užuojautomis pašventintos nostalginės temos, ilgesio nuotai-kos.

Baronas leido buičiai atakuoti personažus ir blokti juos po tos atakos smūgiais. Jis padarė taip paklūsdamas realybės diktatui. Nerišdamas aktyvių personažų su permanentinės nostalginių meditacijų teorijomis, nesustodamas ties gyvenimo faktūra, prisidengęs romantiko apsiaustu. Tai įdomus ir tikras autorius laimėjimas, tai atsipalėsimas nuo nušablonintos tradicijos dengti personažus aitriais „babiloninės nostalgijos“ verksmais, tarytum nėra aplink kietos kovos už būvį, gyvenimo sukūrio, tarytum tie „grynoriai“ ilsėtusi graudžių atsiminimų pensionate. Autorius pastatė tradicines imigrantų nuotaikas į savo realią vietą: nostalgiją, aišku, yra, ji rusena, bet kiau-rai nesudėgina.

Už tat laimėjo personažų tikrąybę. Jie gyvi nuo svarbiausių jų iki pat epizodinių. Gyvas ir lakoniškas jų dialogas nenuveda jų į psichinio netikrumo klystkelius, bet, priešingai, papildo jų portretus. Barono dialogas vienas iš geriausių mūsų literatūros, pavedas skaitytoji daryti savo išvestines ir atidengias personažo rolę bendroji veikalo odisejoj. Baronas neleidžia personažam skęsti dialogo ar monologo liūne. Atmetęs sušablonintą vidinį monologą, jis duoda

Elenos Kepalaitės skulptūra — Ratas jos darbų parodoje Phoenix galerijoje. Nuotr. L. Tamošaičio

ELENOS KEPALAITĖS PARODĄ PRISIMENANT

New Yorke gyvena skulptorė Elena Kepalaitė, reto darbštumo ir veržlumo menininkė. Ji nuolat dalyvauja bendrinėse amerikiečių ir lietuvių parodose ir gana dažnai pati viena surengia savo parodas. Štai vasario 5-22 Phoenix galerijoje Manhattane buvo jos skulptūrų paroda. Tai buvo šeštoji paroda toje galerijoje. Kitos parodos buvo 1978, 76, 74, 72, 70. Maždaug kas antri

personažui dialoge sakinį ar kita, ir tai duoda skaitytoji daugiau už visą puslapį „pasamones srauto“ prakaito.

Vaizdai nupiešti Baronas mėgsta naudoti ne tiek faktūrą, kiek nuotaiką, grįsdamas ją vaizdo pagavų santrauka:

“Gučių namai buvo mūriniai dviaukščiai. Čia buvo geresnis rajonas, daugiau žalumo, vieni di namai, nebuvo krautuvų. Gučiai gyveno pirmame aukšte. Butas atrodė erdvus ir tamsus. Liusė jautė kvėpalų, prakaito ir pelėsių kvapo mišinį. Butas buvo apstatytas senais, bet nenudevėtais baldais. Dėl tų nenudevėtų baldų butas atrodė liūdnas, nes jame gyveno du seni žmonės, pedantiški ir tvarkingi, nejudę ir nieko nejudę. Tai buvo senas, užžėlęs tvenkinys.” (61 psl.)

Tas metodas panašus į uždangos pakėlimą: matom avansceną, palieštą rampos tviskesio, įžengia esmingesnis vaizdai fonas, vėliau užplūsta viso vaizdo nuotaika. Štai čia gyvena seni žmonės, ir čia viešpatuoja „užžėlusio tvenkinio“ dvasia. Kada į sceną, į tų senų ir nenudevėtų baldų ansamblį įžengia to buto šeimininkai, mes esam paruošti juos suvokti, juos suprasti...

“Laivai ir uostai“ griežtai kontrastuoja su garsiu, imigrantiu romanu „The Jungle“. Apie tą romaną gauname užuominų dialoge. Aprašomos laidos imigrantai nepateko į amerikinių „džiunglių“ atmosferą. O ir patys imigrantai nebebuvo „Džiunglių“ periodo personažais. Jie buvo „Odisejos“ benamiai. Apgenėto medžio skausmo graudulys dabar buvo subtilesnis, bet esmė identiškas senajam. O juk būna ir taip, kad intelektualiai praprusęs asmuo kenčia skaudžiau. Jis kenčia ir toji padėty, pro kurią primityviškesnis praėina, jos nė nepastebėdamas. Viskas tai labai asmeniškai ir sunkiai palyginama.

“Laivų ir uostų“ personažai, jaučiami į naują buitį, keičia savo būdį. Optimizmo švytėjimas, lydydės nenuoramą Odiseją svetimuose uostuose, Kalipsės menėse, atkeltas Aloyzo Barono į „Laivų ir uostų“ puslapius, rodo: apgenėti medžiai gali gyventi ir želti.

Ir čia mes atrandam šiame deklaraciniame optimizme vertingiausią romano potekstę, kurią autorius suslėpė siužeto branduoly, giliai ir sandariai: tai gilus pesimizmas, kad apgenėti medžiai ima ošti svetimai aplinkai, pamiršdami savąją.

metai surengia vis naują parodą, o paskutinius dvejus metus — kas metai. O vieną parodą parengti ir išvesti ją į viešumą — reikia labai daug darbo. Reikia suprojektuoti piešinius, iš jų sukurti kūrinius ir juos paskui nuliūdinti kokioje nors pastovesnėje medžiagoje.

Kas buvo charakteringa šiai parodai? Ji daug kuo skyrėsi nuo ankstesnių parodų. Čia viskas buvo padaryta iš bronzos. Tai buvo bronzos skulptūrų paroda. Anksčiau ji dar mėgo aluminijų, aluminijaus vamzdžių.

Parodoje visi darbai buvo mažo formato. Neieškota didelių formų, plačių užsimojimų, o susikoncetruota į vidinį ritmą bei charmoniją. Jos aluminijaus vamzdžių skulptūros buvo net kelių pėdų, net ir tokių buvo, kurios sunkiai tilpo pro duris.

PRISIMINTAS

DAIL. TELESFORAS VALIUS

Dail. Telesforo Valiaus grafikos paroda buvo suruošta balandžio 7-8 Prisikėlimo parapijos parodų salėj, Toronte. Išskabinta 40 paveikslų. Tai nebuvo apžvalginė paroda. Ribotasi tremty sukurtais darbais, kurių dauguma buvo spalvoti.

Visi paveikslai, gana didelio formato, gražiai įremiti, parodos lankytojam sukėlė malonų įspūdį. Daug kas norėjo jų įsigyti, bet buvo sunku. Parodoj išskabinta dalis net skolinų paveikslų. Kitus žmona nori laikyti sau ir Lietuvai. Tik vieną kitą tebuvo galima nusipirkti iš serijos tų, kurių dailininkas buvo daugiau atspaudęs nuo akmens, medžio ir lino.

Tai pirmoji dail. Telesforo Valiaus paroda Toronte, nors jis ten visą laiką gyveno. Jo darbai buvo išperkami lietuvių ir kitataučių. Parodas Valius ruošė kitiem, savi mažiausiai rūpinamasis. Ši pomirtinė paroda įvyko žmonos Aldonos triūsui. Ji taip pat leidžia ir velionio monografiją. Ją redaguoja dail. Romas Viesulas.

Parodos atidarymo dieną 4 val. už Telesforo Valiaus sielą buvo suruoštos pamaldos. Mišias aukėjo abiejų lietuvių parapijų klebonai — T. Augustinas Simanavičius, OFM, kun. Petras Ažubalis ir T. Leonardas Andriekus, OFM, kuris pasakė ir progai pritaikytą pamokslą. Žmonių susirinko apie 400. Tai paliudijo, kad Telesforas Valius, miręs 1977 gruodžio 1, tebėra gyvas Toronto lietuvių bendruomenėj.

Visi po pamaldų suėjo į parapijos didžiąją salę. Dailininką ir jo kūrybą apibūdino poetas Henrikas Nagys. Iš velionio gyvenimo skaidrių parodė dail. Viktoras Vizgirda. Programai vadovavo Birutė Nagienė. Parodą apžiūrėjus, buvo vaišės. Po jų artimiausieji velionio bičiuliai dar susirinko ir į jo na-

Dabar viskas matuojama keliolika colių. Tai stalo skulptūros, tai jaukių kambarių ar bibliotekų gražūs akcentai.

Jos skulptūra abstrakti, bet jauki ir maloni. Ji panaši lyg į romantinę svajonę, lyg į sapną, kuriame galimos visokios formos. Čia ji parodo to plataus sapno tik nedidelę detalę, kuri kažką primena — paminklą, bumerangą, geometrines formas.

Daug dėmesio skiria rūpestingam atbaigimui. Vis žiūri, kad jos paviršius nebūtų nuobodus ir kietas. Jos paviršiuje pilna minkštų šešėliuotų vietų. Tikslumo ir atbaigimo siekia net ir pedestalų akmenyje.

Paroda nebuvo didelė, sutelkusi per 20 skulptūrų, bet buvo skoningai sutvarkyta ir puikiai pavaizdavo Elenos Kepalaitės kūrybinius polėkius bei jos talentą. (p.j.)

mus, kurie be jo atrodė graudžiai vieniši.

Šis žymus dailininkas ir labai malonus žmogus anksti užbaigė žemiško gyvenimo kelionę. Liko tik jo kūryba — dramatiška, gili, elegantiška ir savita. Sirgdamas suspėjo jis ir savo kapui nubrėžti penkis kryžius, sujungtus lietuvių liaudies meno ornamentais. Tie kryžiai, išliedinti geležy, Kankinių kapinėse skelbia, jog po jais ilsisi anksti iškeliavęs dail. Telesforas Valius.

L.A.

ŽYDŲ LIKIMAS LIETUVOJE

Numatoma, kad JAV-ėse bus daugiau bylų dėl žydų naikini-mo Lietuvoj. Tuo metamas šešėlis ir visai lietuvių tautai. Norėdamas išryškinti tikrą padėtį, Juozas Prunskis ruošia tuo klausimu leidinį. Prašo skubiai jam siųsti šias informacijas:

1. Vardus, pavardes ir gyvenvietes lietuvių, kurie buvo už žydų gelbėjimą nacių areštuoti, kalinti, sušaudyti ar kitaip nu-bausti.

2. Vardus, pavardes ir veikimo vietą žydų, kurie dalyvavo lietuvių areštuose, tardymuose, tremimuose ir egzekucijose. Žinios turi būti tikros, galimos viešai paliudyti.

3. Ištraukas iš pačių žydų pasisakymų spaudoj, kad lietu-viai padėjo gelbėti žydus ir kad negalima visos lietuvių tautos kaltinti dėl žydų naikini-mo Lie-tuvoj.

Informacijas siųsti adresu: Rev. J. Prunskis, 2606 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Leidiny bus anglų kalba. Jį išleis Amerikos Lietuvių Taryba. ALT Inf.

Atsiųsta paminėti

Anatolijus Kairys — LAIS-VES SONATA. Poema. Iliustravo dail. Diana Kizlauskienė. Išleido Dialogas. 1979. Spaudė M. Morkūno spaustuvė Chicagoj. Tiražas — 1000 egz. Didelio formato. Kietais viršeliais. 80 psl. Kaina 6 dol.

Autorius, populiarius lietuvių išeivijos dramaturgas, reiškiasis ir beletristikoj bei lyrikoj, šį sykį pasirodo su poema. Siužetas — Simo Kudirkos tragedija ir išsivadavimas. Yra šios dalys: Allegro, Andante, Rondo, Pagaliau.

Poema pradeda šiais žodžiais:

Sapnuoju — rodos, dega horizontas,
Žuvėdros krenta mirtinai pašautos,
Lyg žalios strėlės dingsta erdvėje,
Jų kraujas dideliais lašais laš-čioja
Palikdamas žalsvai raudoną juostą...

Autorius laikosi ritmo, bet eilučių nerimuoja. Pacituotosios eilutės būdingos visai poemai.

Rašoma pirmuoju asmeniu. Autorius kalba paties Simo Kudirkos žodžiais. Bet tie žodžiai, „suliteratūrinti“, tikrąjį Simą Kudirką paverčia netikru, negyvenimišku. Poema skaitytoji neduoda nieko spalvingesnio. Šuolis į laisvę paskandinamas nereikalingų žodžių mariose, nors autoriaus intencijos, be abejo, yra geros, ir eiluoja (kada nori) jis gana gerai.

Autoriaus rašymui visai ne prie veido kai kurios į knygą sudėtos „baidyklinės“ iliustracijos.

Kazimieras Barėnas — KILOGRAMAS CUKRAUS. Aplankas ir titulinis puslapis Vlado Ziliaus. Išleido Algimanto Mackaus Knygų Leidimo Fondas. 1978. Spaudė M. Morkūno spaustuvė Chicagoj. Kietais viršeliais. Tiražas 700 egz. 272 psl.

Knygoj 15 novelių. Jų autorius — vienas iš išeivijoj gražiai pasireiškusių rašytojų, už savo kūrinius laimėjęs premijų.

Kazimiero Barėno kūriniai yra įdomūs skaityti. Tai didelis jam pliusas, žinant, kad daugelis rašytojų tokia savybe nepasižymi. Įdomi ir ši knyga, nors gal ir ne visos jos novelės yra vienos dės vertės. Pvz., „Onos Karutinės misija“, išspausdinta knygog pradžioj, labiau priiša skaitytąją, negu antroji — „Geltonieji jazminai“.

M. Čapkuskas — Palyginimų žodynas. A-Z. Montrealis. 1979. Didelio formato. Gausiai iliustruota. 296 psl.

“Palyginimai bei apibūdini-mai yra labai sena ir savita išminties išsireiškimo forma, kadangi jie randami net ir senuo-se šventraščiuose”, — taip rašoma šios knygos pradžioj, pavadintoj “Galas pradžios arba pratarmė”.

Skaitytom toliau: “Laiku pasaky-tas palyginimas yra nepamainomas pokalbio ornamentas, nepamainomas išsireiškimo aišku-mas, nepamainomas sąmojis — Žmonės labai mėgsta sarkastiš-kes palyginimus. Be išimties, jų turi kiekviena tauta, kiekvie-na tautelė. Beskaitydamos šį rinkinį, kiekvienas įsitikins, kad lietuviui irgi jų apščiai turi”. Sužinom, kad į šią knygą su-dėta 689 autorių (lietuvių — 228) ir 67 tautų 8,047 palyginimai; tai yra tik dalis jų kompiliato-riaus kolekcijs.

Šios knygos negalima vertinti rimtu žvilgsniu, nors tų palygi-nimų pripejiota net iš labai rim-tų šaltinių (girtinas kompiliato-rius platus apsiškaitymas). Bendrai, tai tik “šakarmakaravi-mas”, kuris “linksmai” nusitei-kusiem skaitytojam gali ir pa-tikti. Juo labiau, kad knygoj gausu “linksmy” iliustracijų, priešiotų iš nelietuviškų šalti-nių.

LIETUVOS
VYČIŲDARBAI
IR DIENOS

SUSIPAŽINKIM SU L. VYČIAIS

Norėdami, kad lietuvių visuomenė geriau pažintų vyčius, DARBŲ IR DIENŲ redaktoriai pristato kelis šios organizacijos narius.

-0-

Šį mėnesį pristatome centro valdybos pirmininką Philip Skabeikį.

Nuo pat mažens Philip buvo supamas lietuviškumo. Namie tėvai ir seneliai kalbėdavosi lietuviškai. Per Velykas visada būdavo murgučių, o per Kalėdas Kučios būdavo svarbi švenčių dalis. Ir dabar, užaugęs ir sukūręs lietuvišką šeimą, Philip neužmiršo šių mielų tradicijų. Jis dėkoja savo tėvams, kurie jį užaugino lietuviškoj dirvoj.

1967 Philip Skabeikis pradėjo aktyviau reikštis lietuviškame veikime. Pradėjo klausytis Laisvės Žiburio radijo programos, kuriai vadovavo Antanas Mažeika, Jr. Programoj grojama muzika ir pristatoma Lietuvos istorija atvėrė jam naują pasaulį. Parašė Mažeikai laišką, prašydamas informacijos apie lietuvišką veiklą. Antanas Mažeika supažindino jį su Lietuvos vyčiais. Jis tuoj prisijungė prie Laisvės Žiburio programos. Vadovavo angliškai programos daliai.

Kiek vėliau įstojo į vyčių šokėjų grupę ir į Apreiškimo parapijos chorą. Redagavo kuopos biuletinį. Norėdamas geriau susipažinti su lietuvių kalba, lankė lietuvių kalbos kursus Fordhamo universitete, gaudamas stipendiją.

Plačiau su Lietuvos vyčiais pradėjo veikti įsirašydamas į Brooklyno 41 kuopą. Po kiek laiko perėjo į Maspetho 110 kuopą, kurioj ir dabar labai aktyviai reiškiasi. Ėjo įvairias pareigas, nuo kultūros vedėjo iki kuopos pirmininko. Vidurio Atlanto apygardoj taip pat veikliai reikėsi sporto vedėjo, vicepirmininko ir kitose pareigose. Nuo 1972 Philip pasirodė jau ir vyčių centro valdyboj. Pradėjo kaip kultūros pirmininkas, vėliau — vicepirmininkas, dabar — pirmininkas.

Privačiame gyvenime Philip taip pat surištas su lietuviška veikla. Pasakoja, kad geriausia dovana, kurią jis yra gavęs iš vyčių, yra jo žmona Marian, jo sutikta per veiklą vyčiuose. Marian aktyviai reiškiasi vyčių organizacijoj. Augindama du vaikučius, Matthew ir Catherine Marija, bei dažnai skaitydama paskaitas Šv. Juozapo kolegijoj, randa dar laiko redaguoti vyčių lietuviškos veiklos biuletinį LITHUANIAN LIFE LINE bei yra viena iš veikliausių Maspetho 110 kuopos narių.

Philip Skabeikio giliausias noras yra supažindinti su vyčių organizacija lietuvių viduomenę. Vazinėja po Jungtines Valstybes, kalbėdamas apie vyčius lietuvių kolonijose. Įvairiose kuopose Philip taip pat yra dažnas garbės svečias. Daug yra lietuvių, kurie nėra niekada apie vyčius girdėję arba girdėję klaidingus faktus. Philip nuomone, vyčiai turėtų sujungti visus Amerikos lietuvius, išbarstytus po visą šalį. VYTIS, organizacijos oficialus organas, turėtų būti vienas iš svarbiausių suvienijimo priemonių.

Šiuo metu Philip, kaip ir daugelis vyčių, ruošiasi vyčių suvažiavimui, kuris įvyks rugpjūčio

mėnesį Chicagoj. Bus gera proga pristatyti vyčius šiai lietuviškai sostinei. Jau dabar reikėtų visiem ruoštis, norint, kad suvažiavimas praeitų su pasisekimu.

Lietuviškas jaunimas taip pat labai rūpi vyčių pirmininkui. Atsimena savo jaunystę, persunktą lietuviškumo, žino, kad ne visas lietuviškas jaunimas taip buvo auklėjamas. Svarbiausia yra įkinti jaunimą, kad mes, "seniai", įvertinam jo nuomones. Leiskim jaunuoliui laisvai išsireikšti. Iš-klausykim juos. Kai kurios jų nuomonės gali būti mums naudingos. Kvieskim juos į mūsų pasitarimus. Parodykim, kad mes jais pasitikim. Juk jie yra mūsų organizacijų ateitis.

DARBŲ IR DIENŲ redaktoriai bei visi vyčiai linki savo pirmininkui darbingos kadencijos — dirbti Dievui ir Tėvynei.

D. B-tė

KAS, KĄ, KUR?

Vyčių Naujosios Anglijos apygarda savo pavasarinį suvažiavimą turėjo balandžio 29. Jis vyko Holyoke, Mass. Šeimininkais buvo 145 kuopa. Stūvažiavimas prasidėjo mišiomis Holy Cross bažnyčioj. Jas aukėjo parapijos klebonas prel. John Nar-rington. Po mišių buvo pusryčiai, kuriuose dalyvavo 75 vyčių atstovai. Po to prasidėjo susirinkimas. Dalyvavo centro valdybos pirmininkas Philip Skabeikis, kuris susitiko su apygardos vyčiais junjorais ir aptarė jų veiklą, įvairias problemas bei ateities programas. Tarp junjorų dalyvavo Juozas ir Dana Kairys, Gaja Vališkis iš 103 kuopos (Providence), Harriet Dillis iš 1 kuopos (Brockton). Taip pat dalyvavo Naujosios Anglijos apygardos junjorų vicepirmininkės Ruth Kreicock iš Providence ir Susan Bumilla iš Brocktono. Formalią susirinkimo dalį pravedė Naujosios Anglijos apygardos pirmininkas Albert Jartis iš S. Bostono, sekretoriavo Adelė Martins, taip pat iš S. Bostono. Dalyvavo šios kuopos: Brocktono 1 kuopa, Athol-Gardner 10, 17, Worcesterio 26, 116, Westfield 30, Providence 103, Holyoke 145. Tarp kalbėtojų buvo Frederick Hirst iš S. Bostono ir Philip Skabeikis iš New Yorko. Vyčiai dėkoja 145 kuopai ir jos pirmininkei Nellie Ruggles už šiltą priėmimą.

-0-

Maspetho 110 kuopos Polkų pietūs praėjo su pasisekimu. Tarp svečių dalyvavo centro valdybos pirmininkas Philip Skabeikis su žmona, Vidurio Atlanto apygardos pirmininkas Larry Janonis su žmona, Jokūbas Stukas su žmona. Daug dėdumo ir juoko sukėlė polkų varžybos. Pasirodė, kad vyčiai turi gerų šokėjų. Gardžius pietus paruošė Mary Johnson ir Lottie Ulrich, kuriom vadovavo Fran Migliorė. Padavėjos buvo Ann Adomėnas, Ann Bartkus, Louise ir Adelė Dauzickas, Fran Migliore, Stella Strapeikis, Adelė Kerega, Stacy Krojelis, Helen Jakaitis ir Nellie Yuskevich.

-0-

Naujosios Anglijos apygarda organizuoja mišias per televiziją. Šios mišios bus rodomos birželio 10 per 30 Hartfordo kanalą. Jas aukos kun. Albinas Janiūnas. Bus giedamos lietuviškos giesmės.

Vyčiai sveikina savo nari kun. Timothy Burkauską, kuris neseniai aukėjo pirmas mišias Doylestown, Pa. Kun. Burkauskas priklauso prie 3 kuopos Philadelphiaj. Vyčiai didžiuojasi savo nariu ir linki jam darbingų metų.

-0-

DARBŲ IR DIENŲ redakcija ragina visus vyčius dalyvauti Lietuvių Bendruomenės balsavimuose. Daugumas balsavimo būstinių yra lietuvių parapijose. Prašomi visi vyčiai atlikti šią lietuvišką pareigą — balsuoti. Paskutinė proga gegužės 12-13.

-0-

Vyčių centro valdyba ragina vyčius siųsti prezidentui, savo valstybių senatoriam ir kitiem valdžios pareigūnam telegramas ir laiškus, reiškiant nepasitenkinimą, kad tarp išleistų 5 disidentų nėra nė vieno lietuviuo. Paminėkim Balį Gajauską ir Viktorą Petkų. Patartina, kad kuopos tai įvykdytų per susirinkimus. Tai būtų didelė pagalba lietuvių politiniam kaliniam, kenčian-tiem Sibire bei psichiatrinėse ligoninėse. Kuopos turėtų išrinkti komitetus, kurie pravestų laiškų rašymą kiekvieną mėnesį.

-0-

Balandžio 17 apie 50 vyčių narių ir jų svečių susirinko pranciškonų koplyčioj Brooklyne. Ta dieną pagal RELIGINĖS ŠALPOS MALDOS KALENDORIŲ buvo skirta Maspetho 110 kuopai. Mišias aukėjo tėvas Pijus Sharp, OFM. Jis pasakė ir pamokslą. Mišių skaitymus atliko brolis Jurgis Petkevičius, OFM. Vyčiai giedojo lietuviškas giesmes. Jiem akomponavo Philip Skabeikis. Po mišių pranciškonų valgomajame buvo paruošti užkandžiai. Šeimininkavo brolis Jurgis Petkevičius, OFM, ir brolis Kazimieras Gulbinas, OFM. Vyčių 110 kuopa nuoširdžiai dėkoja pranciškonam tėvam ir broliam. Ypatinga padėka tėvui Pauliui Baltakiui, OFM, yienuolyno viršininkui, bei Antaninai Adomėnas ir Teresei Thomann, kurios surengė šią įspūdingą maldų dieną.

-0-

Vyčių 141 kuopa Bridgeporte, Conn., gegužės 5 surengė "Vakara su Vitaliu ir Marija Žukauskais". Vitalis Žukauskas kartais vadinamas lietuvių Bob Hope, kartais mūsų profesorium, nes universitetuose dėsto lietuvių kalbą. M. Žukauskienė atvežė savo paveikslų ir visus supažindino su lietuvišku menu. Vakaras Šv. Jurgio parapijos salėj, grojant George Filia, praėjo linksmai ir įspūdingai. 141 kuopa įvertina Žukauskis ir dėkoja jiems už malonų apsilankymą. Siūlo kitom kuopom pasekti jos pavyzdžiu.

KONGRESO ATSTOVĖS
GERALDINĖ A. FERRARO
LAISKAS

Dear Mr. Skabeikis,

My congratulations to you, President John Adomenas of Maspeth and the Knights of Lithuania on the occasion of your 61st Anniversary of the restoration of independence to Lithuania.

As both a resident and legislator in the Ninth Congressional District, I am proud and grateful of the work you are doing in our communities. Enclosed you will find a statement that appeared in the Congressional Record on Feb. 15, 1979, which I thought you might like to have.

As your representative, I know you must face some special problems that cannot be solved in the community. In cases such as these a Congressional office can be of assistance and it is with this offer of help, I write. Please feel free to contact me or my staff if we may help you in any way.

Geraldine A. Ferraro

Philip Skabeikis, Lietuvos vyčių centro valdybos pirmininkas

Lietuviška spauda laikosi lietuviškas gyvenimas. Paremk auka lietuvišką spaudą ir platink ją!

VITAS TRAVEL SERVICE

94-10 JAMAICA AVENUE
WOODHAVEN, N.Y. 11421
(212) 847-5522

1979 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

VIENTOS SAVAITES:	Iš Bostono ar New Yorko	Iš Chicago
Gegužės 14 ir 21 d.	\$850.00	\$980.00
Birželio 11 d. — išparduota		
Liepos 9, BIRŽELIO 18	\$875.00	\$1010.00
Rugp. 20, Rugs. 3 ir 10	\$875.00	\$1010.00
Rugs. 17	\$850.00	\$980.00

1 naktis Maskvoje, 5 naktys Vilniuje; 1 naktis Maskvoje

DVIEJŲ SAVAIČIŲ:

Birželio 25, Liepos 16.		
Rugpjūčio 6	\$1200.00	\$1330.00
2 naktys Maskvoj, 5 naktys Vilniuje, 3 naktys Rygoje, 3 naktys Leningrade, 2 naktys Helsinke		

Liepos 2	\$1375.00	\$1500.00
2 naktys Maskvoj, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje, 5 naktys Romoje		

Liepos 23	\$1400.00	\$1530.00
2 naktys Maskvoj, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje, 2 naktys Lucerne, 2 naktys Mūnche, 1 naktis Baden-Baden, 1 naktis Zūriche		

Rugpjūčio 14	\$1375.00	\$1500.00
1 naktis Maskvoje, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje, 6 naktys Paryžiuje		

Visas grupes lydės patyrę vadovai. Įskaitoma ekskursijos į Kauną ir Trakus, ir vizų mokestiai. Kainos asmeniui, dviese kambaryje (are subject to changes and/or government approval). Vienam kambaryje 1 savaitę reikia primokėti \$100.00; 2 savaitėms — \$175.00.

Kainos apskaičiuotos 30-čiai ar daugiau kelių.

1979 KELIONĖS Į LIETUVĄ

Kelionės dienos	Naktų skaičius		Kaina iš New Yorko \$
	Lietuvoje	Už Lietuvos	
Geg. 2-10	5	2	829
Geg. 9-17	5	2	829
Geg. 16-25	5	2	839
Geg. 16-26	6	2	859
Birž. 7-16	5	2	859
Birž. 7 -21	5	8	1,399
Birž. 13-21	5	2	926
Birž. 20-liepos 4	5	8	1,189
Birž. 26-liepos 10	6	7	1,189
Liepos 4-18	5	8	1,420
Liepos 12-21	5	2	865
Liepos 12-26	5	8	1,399
Rugp. 2-11	5	2	865
Rugp. 2-16	5	8	1,399
Rugp. 8-22	5	8	1,189
Rugp. 15-29	5	8	1,420
Rugs. 19-27	5	2	829
Rugs. 26-spalio 4	5	2	829
Spalio 10-18	5	2	829
Gruodžio 19-sausio 2	5	8	1,045

Kainos gali pakilti, jei pakils skridimų kainos. Vizos mokestis ir departure tax neįskaityti.

REGISTRUOTIS: VYTIS TRAVEL
2129 KNAPP ST.
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL. (212) 769-3300

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA JSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N.Y. 10019. TEL.— 581-6590; 581-7729. Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi maitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynę ir kitų daiktų.

Atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI

Miami Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Lakewood, N.J. 08701 — 234 Second St.	363-0494
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Forest Hills, N.Y. 11375 — 69-40 Fleet St.	(212) 268-1594
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 3, N.Y. — 324 E. 9th St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19123 1013 N. Marshall St.	215 4A 5-8878
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Herkimer, N.Y. McKennan Rd.	315-866-3939

BENDRUOMENĖS PASTANGOS IR DARBAI

Prie JAV LB krašto valdybos veikia Visuomeninių reikalų taryba. Jos pirmininkė Aušra Mačiulaitė Zerr jau kelinti metai specialiaame leidinyje supažindina su pereinamais metais nuveiktais darbais. Paskutinė informacija suskirstyta į 8 veiklos skyrius.

1. Informacija kitataučiam. Kasmet anglų kalba išleidžiamas leidinys "Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania — Report for 1977". Nepriklausomybės šventės ir Sibiro trėminių minėjimo proga paruošiamos juostelės anglų kalba, skirtos transliuoti per radiją amerikiečiams.

2. Politinių kalinių gelbėjimo atvejų palaikomi ryšiai su Amerikos Raudonoju Kryžium, Jungtinių Tautų organizacija, Tarptautine Žmogaus Teisių Lyga, JAV Kongreso nariais ir kt. Daryti žygiai V. Petkaus, A. Terlecko, N. Sadūnaitės, Š. Žukausko, B. Gajausko, A. Zypres išlaisvinimo reikalu.

3. Žmogiškųjų teisių paneigimo klausimą judinant, palaikyti santykiai su Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo komisijos nariais ir kt.

4. Ryšiai su JAV administracija buvo kuo geriausi. LB veikėjai buvo primesti aukštų administracijos pareikūnų net 10 kartų. Dr. Elona Vaišnienė paskirta nuolatine nare prezidentinėm

komisijom svetimom kalbom tarptautinėm studijom. JAV LB tarybos nariai ir svečiai buvo priimti bendroji audiencijoj Baltuosiuose Rūmuose ir buvo ponios Carter svečiai.

5. Žydų kaltinimų atrėmimų klausimu lankytasi pas Imigracijos ir Natūralizacijos pakomises pirm. kongr. J. Eilberg ir kt. Sudaryta galimybė apkaltintiems lietuviams gauti teisinę pagalbą. Doktorantui A. Tamošiūnui JAV LB krašto valdyba paskyrė stipendiją paruošimui mokslinės studijos lietuvių ir žydų santykių klausimu.

6. Rezoliucijų JAV kongrese pravedime irgi daug darbuotasi. Dėta pastangos pravesti H. Con. Res. 278 Pabaltijo valstybių reikalu.

7. Tarptautinėje srity bendradarbiaujama su Latvijos, Estijos, ukrainiečių lenkų, vengrų, Joint Prussian organizacijomis, amerikiečių darbininkų unijomis.

8. Palaikomi ryšiai su organizacijomis ir valdinėmis įstaigomis: U.S. Office of Education, Valstybės departamentu, Immigration and Naturalization Service, Balch Institute, Federal Communication Commission, "Perspectives", National Institute of Education, Ethnic Heritage Affairs Institute, JAV Katolikų vyskupų konferencija, Pasaulio Bažnyčių Taryba ir kt.

Svarbiausieji spaudai rengiami leidiniai: "Violations of Human Rights in Soviet Occupied

Lithuania — a Report for 1978", dokumentuotas veikalas "Dissent in Lithuania", abu veikalus redaguoja prof. T. Remeikis. Apie okupanto Lietuvoj vykdomą genocidą veikalą redaguoja prof. dr. R. Šilbajoris, o prof. dr. B. Kaslas paruošė spaudai veikalą prancūzų kalba "La Lithuanie A La Recherche De La Liberte". A. Budreckis ruošia amerikiečių mokyklom skiriamą veikalą "The Lithuanians in America".

Iš šių ir kitų darbų matome, kad Lietuvių Bendruomenė yra įėjusi į tikrą ir platų lietuvišką kelią. Tenka tik bendruomenininkų darbais džiaugtis ir juos remti. Ta parama gali pasireikšti finansine auka, kad būtų įmanoma tuos darbus tęsti ir ateity. Taip pat svarbu paremti ir moraliai — gausiai dalyvaujant JAV LB tarybos rinkimuose ir tuo parodant platų ir tvirtą užnugarį.

JAV LB 9-osios tarybos rinkimai jau pradėti. Dalis lietuvių patvėrė jau atliko savo pareigą. Bet yra ir dar šios pareigos neatlikusių. Šis savaitgalis — gegužės 12 ir 13 — yra paskutinė proga pasirodyti susipratusiais lietuviams, jaučiančiais lietuviško gyvenimo pulsą. Skirkime savo balsą geriausiems kandidatams, kad jie tinkamai galėtų tvarkyti LB gyvenimą per ateinančią trimetį!

Andrius Laukaitis

Dail. J. Šukio paroda įvyko Clevelande. Rengė korp. Giedra. Nuotraukoj dailininkas tarp giedrininkų. Iš k. V. Švarcienė, M. Lenkauskienė, K. Alšėnienė, dail. J. Šukys ir A. Jasinaučienė. Nuotr. V. Bacevičiaus

ATEITININKAI AKADEMIKAI PAVASARIO KURSUOSE

Dainavos stovykloje kovo 24-25 įvyko studentų ateitininkų pavasario kursai, kuriuose dalyvavo daugiau kaip 60 akademikų iš įvairių JAV ir Kanados vietovių. Kursus suorganizavo studentų ateitininkų centro valdyba, vadovaujama pirm. Tado Klimo.

Su dėmesiu sekama lietuviško jaunimo dalyvavimą mūsų visuomenės gyvenime, ieškodama argumentų atremti kaltinimą, kad mūsų akademinis jaunimas didžiaisiais mūsų tautos ir visuomenės reikalais nesidomi, visada tikėjusi į mūsų jaunimo pozityvumą, ir šiuo kartu įsitikinau, kad jaunajai kartai mūsų sielojimasis Lietuvos likimu yra nesvetimas. Mūsų jaunimas ieško informacijos, žinių ir, jomis pasinaudodamas, nejučiomis įsitraukia į veiklą ir daug prisideda prie Lietuvos reikalo propagavimo mokslo institucijose ir savo darbovietėse.

Patyrusi, kad į tuos kursus prelegentu buvo pakviestas mano bičiulis jaunesnės kartos visuomenininkas, Neo-Lithuania korporacijos Clevelande pirmininkas, dr. Viktoras Stankus, jam iš Dainavos sugrįžus, padariau su juo pokalbį, kurio santrauką čia bandau perduoti.

Idomus faktas, kad studentų ateitininkų centro valdyba prelegentus kvietė vien lietuviškumo pagrindu, neatsižvelgdama į jų ideologinių organizacijų atspalvį.

Pirmasis prelegentas, Algis Tamošiūnas, skautas akademikas, ruošias politinių mokslų disertaciją daktaro laipsniui įgyti Northwestern universitete, skaitė paskaitą "Lingvistinė rusifikacija". Jis tvirtino kalbą esant tautinės tapatybės pagrindu. Sovietinis internacionalizmas slopinąs tautinius jausmus ir keičias gyventojų psichologinį identitetą, prisidedamas ne internacionalizmas, bet rusicizmas internacionalizmo vardu. Lingvistinė rusifikacija naikinant emocinį prisirišimą prie tautos ir griauianti tautos atsparumą. Pasiremdamas oficialiais Sovietų Sąjungos statistiniais duomenimis, Algis Tamošiūnas pateikė įdomią statistiką, kurioje lietuvių surūšiuoti šiaip: 1) parapiiniai, neasimiliuoti, 2) dvikalbiai ir 3) asimiliuoti. Toji statistika apima asmenis, gyvenančius ir ne savo gimtame krašte. Nežiūrint to, kad statistiniai duomenys gan liūdni, vis dėlto džiugu konstatuoti, kad lietuviai iš trijų Pabaltijo tautų yra atspariausia tauta.

R. Liders, jauna latvaitė akademikė, besiruošianti magistrės laipsniui, kalbėjo apie Latvijos rusifikaciją. Ji pripažino Latvijos nutautėjimą ir bandė rasti to nutautėjimo priežastis. Jos nuomone, Latvijos rusifikaciją pagreitino šios trys priežastys: 1) nepriklausomybės laikais gyventojų tarpe didelis procentas rusų, 2) po antrojo pasaulinio karo atgabenimas didelės masės rusų darbo jėgos pramonės darbams, 3) pavėluota kolektyvizacija (palyginus su Lietuva).

Dr. Viktoro Stankaus paskaitos tema buvo "Lietuviška informacija istorijos sukuriuose". Jaunuosius kursų klausytojus jis patraukė savo siūlymais: "Švęskit

Lietuvos mokslo ir teisės dienas". Savo paskaitą pagrįsdamas istoriniais duomenimis, prelegentas priminė klausytojams, kad Vilniaus akademija įsteigė pirmą Europoje mokytojų paruošimo programą, kuri buvo akademinio lygio.

Antrojo savo paskaitos dalyje dr. Stankus primygtinai pabrėžė reikalingumą lietuvių oficialių neprisidėjimą prie nacių teroro ir skatino visus dėti pastangas, kad tiksli informacija patektų į universitetų leidinius ar būtų jų pačių naudojama, tapus autoriais. Istorinių faktų išskaičiavimas, anot jo, yra savotiškas tautos genocidas. Čia jis prisiminė George Orwell: "Kas kontroliuoja dabartį, kontroliuoja praeitį; kas kontroliuoja praeitį, kontroliuoja dabartį".

Dr. Stankus taip pat sudomino klausytojus Holocausto paminklo problema. Paminklas projektuojamas artimoje ateityje Washingtone. Jam rūpi, kad ir lietuviai kankiniai tame paminkle būtų įamžinti. Kvietė jaunimą į aktyvią akciją tuo reikalu.

Jaunimas aktyviai dalyvavo diskusijose.

Į mano klausimą, ar kursai pasiekė konkretų tikslą, dr. Stankus atsakė teigiamai. Jaunimas rodė gvą susidomėjimą pateiktais faktais ir savo susirūpinimą reikšmingų faktų pristatymo trūkumu. Visos diskusijos vyko lietuvių kalba, išskyrus diskusijas po viešnios latvaitės paskaitos. Studentai stengėsi kalbėti tik lietuviškai. Diskusijų metu paaiškėjo, kad jaunimas seka mūsų veiksmų tarpusavio trintį, tačiau nenori patekti į jų kryžminę ugnį. Ateitininkų jaunimas savo tarpe vartoja lietuvių kalbą be vadovų priežiūros ar disciplinos.

Aurelija Balašaitienė

DIPLOMATAI SVEČIUOJASI VALSTYBĖS DEPARTAMENTE

Valstybės sekretorius ir ponias Vance balandžio 6 valstybės departamente suruošė iškilmingą vakarienę pagerbti diplomatinį misijų šefam ir jų žmonoms. Dalyvavo visų kraštų ambasadoriai ir Pabaltijo valstybių atstovai — dr. S.A. Bačkis, dr. A. Dinbergs ir E. Jaakson su žmonomis. Pirmą kartą dalyvavo ir Kinijos Liaudies Respublikos ambasadorius, su kuriuo Pabaltijo atstovai turėjo progą susipažinti.

Iškilmingoji vakarienė tęsėsi nuo 8 iki 1:30 val. Vaišių metu buvo ir muzikinė programa, kurią atliko JAV kariuomenės dainų trys skirtingi orkestrai. Po to protokolo šefė ambasadorė Dobelle pristatė operos solistę Robertą Peters, kuri padainavo kelias arijas.

Vaišėm baigiantis, žodį tarė valstybės sekretorius. Jis pabrėžė, kad svečiai vaizduoja tai, kas yra gražiausia diplomatinė tradicija, nes jie dalosi "platusiais taikos ir žmoniškumo vizijomis".

— Balio Gajausko paskutinis žinomas adresas yra toks: Mordovskaja ASSR, st. Potma, pos. Sosnovka, p/ya Zh Kh 385/1-6, Balys Gajauskas.

— Viktoro Petkaus paskutinis žinomas adresas yra toks: Tatarskaja ASSR, g. Chistopol, UE — 148 st. 4, Viktoras Petkus.

— Penki sovietų disidentai, išleisti už du sovietų šnipus, balandžio 27 atvyko į New Yorką. Vienas jų, trylika metų kalėjimuose iškentėjęs ukrainiečių istorikas ir rašytojas Valentinas Možoz, pareiškė N.Y. Times korespondentui, kad Vakaus valstybės nepakankamai įvertina separatistinių sąjūdžių Ukrainoje ir Pabaltijo valstybėse galybę (N.Y.T. gegužės 1).

— V. Kleiza, PLB valdybos vicepirmininkas, atsiuntė Darbininko redakcijai sveikinimus iš Sydnejaus, kur lanko vietos lietuvius. Iš Sydnejaus vyks Adelaidėn.

— Rekolekcijos lietuviams kunigam, kurias jau keleri metai sėkmingai organizuoja JAV Lietuvių Kunigų Vienybės centro valdyba, šiais metais pradės birželio 4, pirmadienį, 8 val. vak. Baigiamos birželio 8, penktadienį, 12 val. per pietus. Rekolekcijom vadovaus kun. Albertas Kontautas. Rekolekcijos vyks N.P. seselių vienuolyne, Putname. Registruotis pas kun. V. Piktumą, 213 So. 4th St., Brooklyn, N.Y. 11211.

— Toronto lietuvių vyrų choro koncertas — krikštynos įvyks gegužės 12 Toronto Lietuvių namuose. Programoj vyrų choras ir sol. V. Verikaitis. Choriui diriguos muz. sol. V. Verikaitis ir muz. A. Mikulskis.

— Vytautas Kutkus iš Detroito, PLB Kontrolės komisijos pirmininkas, lankėsi Chicagoje ir, susitikęs su PLB pirmininku Vytautu Kamantu, pasitarė bendruomeniniams reikalais. V. Kutkus, kaip buvęs V-jo PLB seimo nutarimų komisijos pirmininkas, perdavė PLB valdybai labai rūpestingai sutvarkyti V-jo PLB seimo nutarimų komisijos bylą su 247 raštais, kurių tarpe yra visų buvusių PLB seimų ir pasaulio lietuvių jaunimo kongresų nutarimai. Tai labai naudinga medžiaga dabartinei PLB valdybai, įgyvendinančiai tuos nutarimus, o taip pat ir ateities PLB seimam.

— Poezijos pavasario šventė, kurią rengia Cleveland, Ohio, Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapija, įvyks gegužės 19, šeštadienį, 7 val. vak. didžiojo salėje. Dalyvaus šių metų laureatas poetas Stasys Santvaras ir poetas Balys Auginas.

— Benediktinės lietuaitės seselės kviečia vieną kitą lietuaitę studentę, mokytoją aplankyti jų gražią nuosavybę Bedford, N.H. ir vasaros atostogų metu padėti darbe su mažais bei pailsėti gerame ore ir ramybėje. Tuo pačiu bus proga geriau pažinti seses. Rašyti: Regina Pacis, 75 Wallace Rd., Bedford, N.H. 03102.

— Nauji Darbininko skaitytojai: A. Trainis, Fairfield, Conn., Užsakę kitiem: B. Sudzinskas, Industry, Pa. — V. Leveriu, Hamilton, Canada. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 10 dol. Atnaujintam Darbininko prenumerata visiem 13 dol. metam.

Diplomatinio korpuso dekanas dr. Guilermo Sevilla-Sacaza visų diplomatų vardu padėkojo valstybės sekretoriui ir poniam Vance už nuoširdų priėmimą, pakėlė tostą už JAV prezidentą ir po to už valstybės sekretorių ir ponią Vance, kuriuos visi pagerbė atsisojimu.

BENDRUOMENĖS VARDŲ PASISAVINIMO BYLA — Į APELIACINĮ TEISMĄ?

Atsakovai bijo jos svarstymo ir sprendimo

Kaip jau visuomenę buvome informavę, šiai bylai toliau svarstyti teisėjas buvo paskyręs balandžio 23 ir, reikalui esant, 24 bei 25 dieną, tikėdamas kaip nors ją išspręsti ir užbaigti. Taip pat specialiu nutarimu buvo įsakęs atsakovam Jonui Vaičiūnui, Adomui Ušeliui ir Kostui Janušai (jie yra pasirašę po Marquette Parko padalinio inkorporavimo dokumentu) dar prieš balandžio 23 atvykti į JAV Lietuvių Bendruomenės advokato įstaigą prie teismo apklausišimui.

Šį sykį, vengdami teismo numatytų sankcijų, atsakovai teisėjo sprendimui pakluso, ir apklausišimas įvyko balandžio 20 dr. Bylaičio įstaigoj, Marquette Parke. Apklausišime dalyvavo vienas atsakovų advokatas ir atsakovų Bendruomenės vardu įregistruotos organizacijos stebėtojas dr. Vytautas Dargis. Trejetą valandų trukęs apklausišimas teismo stenografės buvo užrekorduotas, vėliau perrašytas ir paruoštas pateikti teismui kaip vienas iš įrodymų dokumentų.

Balandžio 23, 2 val. p.p. įvyko jau 41-mas šios bylos teismo posėdis. Teisėjui šį sykį jau nebebuvo įteikta nei naujų peticijų, nei kokių nors naujų reikalavimų (motions), todėl tuoj pat turėjo prasidėti jau pačios bylos svarstymas. JAV LB advokatas dr. V.J. Bylatis tam svarstymui buvo pasiruošęs. Jis turėjo visą reikalingą įrodymą medžiagą, į teismo salę buvo pasikvietęs liudininkus ir, per numatytus

tris popiečius norėdamas tą bylą užbaigti, prašė teisėją nebeleisti atsakovam toliau bylos uždelsti, bet tučtuojau pradėti ją nagrinėti.

Tačiau atrodo, kad apklausišimo metu atsakovų duoti parodymai, o ypač neatsakyti klausimai (į daug dr. Bylaičio klausimų atsakovai atsakė paprastu "nežinau", net ir po inkorporavimo dokumentu pasirašęs Ušelis "nežinojo", nei ką jis inkorporavo, nei kur jis pasirašė ir ar iš viso jie ką nors inkorporavo) Bendruomenės advokato poziciją sustiprino ir pagerino galimybes bylą laimėti, nes atsakovų advokatai prie bylos svarstymo eiti nesutiko. Jie dar sykį pakartojo jau daug kartų kartotą savo reikalavimą Bendruomenės iškeltą bylą "išmesti" iš teismo nesvarstytą, motyvuodami vėl tuo pačiu motyvu, kad JAV Lietuvių Bendruomenė, nebūdama Illinois valstijoj užregistruota, neturi teisės kelti nė šios bylos, Nors teisėjas tą jų reikalavimą (motion) buvo atmetęs vasario 7-tos posėdy, tačiau atsakovų abu advokatai reikalavo teisėją jį persvarstyti iš naujo, iš anksto pabrėždami, kad, teisėjui to jų reikalavimo nepatenkinus, bylos svarstyme jie vis tiek nedalyvaus ir šį teisėjo sprendimą apeliuos. Teisėjas, trumpai pasiklausęs abiejų oponuojančių pusių pareiškimų, diskusijas nutraukė ir atsakovų advokatų reikalavimą panaikinti bylą nesvarstytą ir taip pripažinti jiems laimėjimą dar

ir, reikia manyti, jau paskutinį sykį atmetė. Atsakovų advokatai tuoj pat pareiškė, kad jie šį teisėjo sprendimą apeliuos.

Atrodo, kad atsakovų advokatai yra jau įsitikinę, jog tos bylos laimėti jie negali. Vienintelis būdas jų atstovaujama organizacijai apsaugoti neteisėtai pasisavintą Bendruomenės vardą yra kaip nors tą bylą panaikinti. Kaip matom, po labai ilgų svarstymų teisėjas su tokiu jų reikalavimu nesutiko. Tada jiems nieko kito nebeliko, kaip tik čia pat bylą pralaimėti arba teisėjo sprendimą bylos "neišmesti" pamėginti apeliuoti. Jie pasirinko apeliaciją, kurią reikės atlikti per 20 dienų. Apeliacijimo procesas sunkus, išlaidingas ir šioj byloj tikriausiai nebus sėkmingas. Sunku pramatyti, ką atsakovai sumanys, pralaimėję ir apeliaciją. O gal jie net ir neapeliuos, bet, apeliavimui skirtą laiką išlaukę bandys vėl grįžti į tą patį teismą ir patys prašys teisėją bylą svarstyti, ar dar ką nors naujo sugalvos. Tokiose situacijose Amerikos įstatymuose galima rasti visokių techniškių plonybių ir jas visai panaudoti. Šiaip ar taip bebūtų, ir šis atsakovų ėjimas, nors jiems yra ir pralaimėjimas, tėra tik dar vienas būdas pratęsti laiką iki galutinio bylos sprendimo, kurio jie, kaip matyti, labai bijo.

Bronius Nainys

MIRĖ PREL. J. BOLL

Prel. John Boll — Jonas Baltusevičius — mirė gegužės 3 d. 4 v.r. ligoninėje Wilkes-Barre, Pa.

Buvo gimęs 1907 kovo 20 Luzerne, Pa., studijavo Šv. Bonaventūros universitete, N.Y., ir Katolikų Universitete Washingtone. Studijavo teologiją ir architektūrą. Kunigu įšventintas 1933 birželio 10, dirbo Šv. Mykolo lietuvių parapijoje Scrantone. Ten pastatė bažnyčią ir vienuolyną, 1964 pakeltas į prelatus ir 1967 perkeltas į Šv. Trejybės lietuvių parapiją Wilkes-Barre, Pa.

Nuo 1944 veikė Liet. Kat. Federacijoje. Daugelį metų Lietuvių Katolikų Susivienijimo vyriausioj vadovybėj ėjo atsakingas pareigas.

Clevelande Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos bažnyčioje susituokė Linas Vaitkus iš Washingtono ir Dalia Rydelytė. Sutuokė kun. G. Kijauskas, S.J. Šalimais — Vaitkai ir Rydelyai. Nuotr. V. Bacevičiaus

Per skautybę — lietuvybei!

SKAUTŲ PASTOGĖJE

Globoja: Lietuvių Skautų Sąjunga

Redaguoja:
s. Birutė Kidolienė, 94-08 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. 11421

ATLANTO RAJONO SKAUTŲ VADOVŲ SUVAŽIAVIMAS

Kultūros Židinio patalpose New York'e balandžio 29 susirinko 28 Atlanto rajono skautų ir skaučių vadovai.

Šiame rajone tokie vadovų suvažiavimai rengiami du kartus per metus, pavasarį ir rudenį, aptarti rajono veiklai, išgirsti apie vienietų veiklą, pagvilinti visiem rūpimas problemas ir pasidalinti mintimis.

Iš pat ryto vyko atskiri Seserijos ir Brolijos posėdžiai. Vadeivė pristatė ateinančią kadenciją rajono vadiją: vadeivė — s. Regina Petrutienė, išdininkė — ps. Meilė Mickienė, vyr. skaučių sk. vedėja — v.s. Ramutė Česnavičienė, jos pavaduotoja — ps. Danutė Wolosenko, prityrusių skaučių sk. — v.s. Lilė Milukienė, skaučių sk. — j. ps. Genė Treinienė, sporto vad. — s. Dana Marcinkevičiūtė, tautinio lavinimo — ps. Milda Kvedarienė.

Po to vyko vienietų vadovų pranešimai. Kadangi suvažiavime buvo beveik visų vienietų vadovės ar jų įgaliotinės, rajono veiklą ir vienietų veiklą bei rūpesčius buvo galima gana gerai išgildinti.

Taip pat buvo paliesti ir rajono sporto šventės bei rajoninės stovyklų reikalai. Atsilausta vadovų, kas galėtų prisidėti prie stovyklų vadovavimo bei ruošos. Paliesti ir sporto šventės pagrindiniai klausimai.

Užbaigus sesių posėdį ir prisijungus broliam, buvo prarastas skautininkų įžodis. Žaliuoju kaklaraiščiu pasipuošę jauna vadovė, dabar jau paskautininkė Alė Surdenaitė, iš Philadelphia.

Tada visi buvo pakviesti pietum, kuriuos pagamino s. Vyt. Kidolis, niekada nesibaidęs bet kokio darbo, jei iš to yra nauda skautam.

Po pietų buvo bendras visų vadovų-ių posėdis. Posėdį atidarė rajono vadas s. Mykolas Banevičius. Buvo trumpi rajono vado, vadeivės ir buvusio vadeivos pranešimai. Pristatytas naujas rajono vadeiva — s. Apolinaras Treinys.

Kadangi šiais metais paukščių-vilkiukų šventės, paprastai vykstančios Putname, dėl per mažo kitų vietovių galimų dalyvių skaičiaus nutarta neruošti, New Yorkas numato suruošti iškylą, kurioje dalyvautų visų šakų, abiejų tuntų broliai ir sesės. Prie New Yorko žada prisidėti ir kiti artimesnieji vienietai. Vienetai atsiveža savo palapines ir maistą, bei pasirūpina programa. Numatyta data — birželio 16-17, estų stovyklavietėje, New Jersey valstijoje, jei nepasikeis sąlygos.

Sporto šventė, kaip visada, bus Worcesterio birželio 23-24. Krepšinio ir tinklinio rungtynės vyks Maironio Parke, gi

lengvoji atletika — netolimame stadione. Kaip visada, vienetai, kartu su sportininkų sąrašais, atsiunčia ir jiems nustatytą mokestį — trofėjų pirkimui. Sporto šventės proga bus ir Joninių laužas, ir šokiai suaugusiems ir jauniui naujai atstatytose Maironio Parko patalpose.

Šių metų vasaros stovykla įvyks rugpjūčio 18-26 Bolton, Mass., Treasure Valley amerikiečių skautų stovyklavietėje. Stovyklų vardas — Švyturys.

NEW YORKO SKAUTAI PAGERBĖ ŠV. JURGĮ

New Yorko Neringos ir Tauro tuntų skautai-ės iškilmingoj suėgij balandžio 28 paminėjo šv. Jurgio, viso pasaulio skautų globėjo, šventę.

Ta dieną Kultūros Židinio mažoji salė išsirikiavo nemažas būrys sesių ir brolių. Po raportų ir vėliavos įnešimo nuaidėjo Lietuvos himnas. Tada sekė sesių įsakymai.

LSS vyriausios skautininkės įsakymu apdovanotos dvi jaun. skaučių vadovės — draugininkė v. sk. v. sl. Rūta Dragūnėvičiūtė Vėliavos žymeniu ir v. sk. v. sl. Lina Bobelytė Pažangumo žymeniu. Už didelį priedankumą ir visokeriopą pagalbą skautam ps. Tėv. Paulius Baltakis, OFM, apdovanotas Ordinu už Nuopelnus.

Po Neringos tunto ir draugovių įsakymų tuntininkė prisegė žymenius ir ordiną apdovano tiesiems. Tada atėjo net aštuoniom sesėm ilgai lauktas momentas. Sesės kandidatės — Ramunė Adams, Viktorija Garbaskaitė, Rita Gvildytė, Rita Jakaitė, Laima Jankauskaitė, Vida Penikaitė, Laura Šatinskaitė ir Vaiva Ulėnaitė — davė skautės įžodį. Kaklaraiščius užrišo tuntininkė s. B. Kidolienė, Tėvynės ilgesio mazgelį — ps. Tėv. Paulius Baltakis, OFM, o gerojo darbo — naujų-ių skaučių tėvai. Draugininkė v. sk. v. sl. Virginija Šeibytė naujas seses apdovanojo gėlėmis.

Šiai progai pritaikytą žodį, apie pasaulio skautų globėją šv. Jurgį, tarė Tėvas Paulius.

Baigiantis iškilmingajai sueigos daliai, buvo išnešta vėliava, tačiau niekas dar nesiskirstė.

Po trumpos pertraukos ir užkandžių, kuriuos parūpino tėvų komitetas, buvo ir seniai lauktas lauželis.

Lauželį pravedė skaučių draugininkė sesė Virginija. Jai laužų pravedimas nėra naujovė. Daug kas prisimena ją iš rajoninių stovyklų, kur ji, dar skautukės am-

stovyklai vadovaus — s. A. Treinys, Brolijos stovyklai — s. R. Pakalnis, Seserijos — j. ps. G. Treinienė. Jie pasirinko ir visus kitus stovyklų pareigūnus bei vadovus.

Planuojama stovyklų pabaigą sukviesti vyr. skaučių ir skautų vyčių savaitgalinį suvažiavimą. Tokiam suvažiavimui broliai ir sesės turi registruotis per savo vietovės vienetus.

Taip pat numatyta suruošti skiltininkų kursus, Atlanto rajono stovyklavietėje, Lisbon, Conn., spalio 5, 6 ir 7.

Klausimam ir sumanymam skirtas laikas, besvarstant visokius rūpesčius, susijusius su skautiška veikla, priartino ir pavakare. Atėjo laikas tolimesnių vienietų vadovam skubėti į namus, nes beveik visi vadovai turi pelnę kasdieninę duoną ir pirmadienio rytą ne vienas turėjo būti darbe. Tad apie 5 val. visi turėjo skirstytis, bet, atrodo, patenkinti, nes daug kas apsvaigė, daug kas nutarta, daug kas sumanyta. Ir šis, kaip ir visi kiti mūsų rajono suvažiavimai, buvo darbingas ir skautiškas.

Šį suvažiavimą globojo New Yorko Neringos tuntas.

B.K.

žiu, gana sėkmingai pravedavo dainas ar pasirodymus.

Pasirodė ir jaunosios paukštės, kurios visada entuziaistiškai dainuoja, ir vilkiukai, ir naujosios skautės, ir prityrusios skautės; ir net skautai, kurie visada tvirtina nemoką dainuoti, pravedė dainą "iš pieties".

Po nuotaikingų visų mėgstamų skautiškų dainų greitai atėjo laikas sugiedoti "Ateina naktis" ir skirstytis.

Nors draugovių sueigos dar vyks iki birželio mėn. vidurio, tačiau šv. Jurgio iškilminga sueiga jau yra kaip ir pirmas skambutis, kad artėja vasara ir laikas pradėti galvoti apie iškylas ir rajono stovyklą. Tad su tokiomis mintimis išsiskirstė New Yorko broliai ir sesės, laukdami vasaros ir to meto malonumų.

B.K.

TRUMPAI

New Yorko Neringos ir Tauro tuntai, vyr. skaučių židinis Vilija ir Skautam Remti Komitetas buvo pakvieta Hamiltono lietuvių dramos teatrą Aukurą, kuris balandžio 8 Kultūros Židinio suvaizdino satyrinę dramą "Ponios Dulskienės moralė".

-o-

Naujuoju Atlanto rajono LSB vadeiva paskirtas s. fil. Apolinaras Treinys.

-o-

Atlanto rajono sporto šventė Worcesterio įvyks birželio 23-24 Maironio Parke. Nustatytas mokestis sportininkam — 14 dol. Registracijos mokestis — 5 dol., siunčiamas kartu su sportininkų sąrašais; jis bus įskaitomas į bendrą sporto šventės mokestį. Registraciją siųsti iki birželio 10 s. Romui Jakubauskui. Kuriam bus reikalinga nakvynė, prašomi pažymėti registruojantis.

-o-

Atlanto rajono vasaros stovykla Švyturys įvyks rugpjūčio 18-26 Bolton, Mass. Stovyklų viršininkas — s. A. Treinys, Seserijos ir Brolijos pastovyklų viršininkai — j. ps. G. Treinienė ir s. R. Pakalnis. Vadovai prašomi susitvarkyti savo atostogas, kad galėtų dalyvauti stovykloje su savo vienetais. Stovyklų mokestis dar nėra nustatytas; jis bus praneštas vėliau vienietų vadovų, kartu su kviesliu į stovyklą.

-o-

Rajono skiltininkų kursus organizuoja v.s. Juozas Raškys spalio 5, 6 ir 7 rajono stovyklavietėje, Lisbon, Conn. Kursantai, broliai ir sesės, pageidaujanti nuo 12 iki 16 m. amžiaus,

prityrę skautai-ės ir skautai-ės.

-o-

New Jersey skautai ir skautės ruošia "canoe" iškylą. Ji įvyks Memorial Day savaitgalį. Bus keliamama valtimis ramia upe; tad norintieji, net ir vilkiukai ir paukštės, gali prisidėti prie New Jersey skautų. Dėl informacijų kreiptis į New Yorko vadovus.

-o-

RAJONAS DĖKOJA

Nuoširdžiai dėkoju savo ir abiejų vadeivų vardu New Yorko Neringos tuntui ir tuntininkei s. B. Kidolienėi, kuri apsiėmė globoti rajono vadovų-ių suvažiavimą balandžio 29.

Ypatinga padėka s. Vyt. Kidoliui, kuris, nepagailėdamas darbo ir rūpesčio, maitino suvažiavimo dalyvius.

Ačiū ps. Tėv. Pauliui Baltakiui, OFM, leidusiam naudotis Kultūros Židinio patalpomis.

IŠ BADEN- POWELLIO MINČIŲ

— Meilė kitiems šildo ir šviečia.

— Tik paikas žmogus laiko save visko mastu.

— Per dažnai laikome savo pareigą supažindinti vaikus su žmonių kartumu, vaidais, nesantaika, gobšumu bei neteisėngumu, bet pamirštame nukreipti

Šv. Jurgio šventės proga Clevelande Kestučio draugovės vilkiukai kandidatai davė įžodžius. Iš k. L. Biliūnas, P. Tallat-Kelpša, A. Belzinskas ir V. Taraška. Kaklaraiščius užriša Pilėnų tuntininkas ps. R. Belzinskas. Nuotr. V. Bacevičiaus

Prie skautiško ačiū pridedam ir kuklią auką — 25 dol. Kultūros Židiniui.

s. Mikas Banevičius
Atlanto rajono vadas

-o-

Buv. New Yorko vyr. skaučių židinio Vilijos pirmininkė v. sk. Alvieta Ruokis šv. Jurgio šventės proga apdovanoja Tėvynės Dukros žymeniu.

-o-

"Aukuro" gastrolių New York'e metu Paulius Bivainis, atvykęs į Kultūros Židinį su savo šeima, paruošė salę spektakliui — sustatė šimtus kėdžių, sutvarkė sceną ir t.t. Rengėjai už tokią malonią staigmeną Bivainiam nuoširdžiai dėkoja.

— Pareikšti netikri jausmai arba vaizduotas netikras žinojimas tik kaip žvakė nušviečia mūsų trūkumus ir kitų įvertinami kaip bergždžias ir beprasmiškas bandymas dengti nuoširdumo stoką.

Koncerto programas, bilietus, pakvietimus, vestuvių pakvietimus ir kitokius spaudinius spausdina lietuvių pranciškonų spaustuve Brooklyn. Jei yra reikalingas, skambink 212 827-1350.

LIETUVIŲ TAUPOMOJI IR SKOLINAMOJI ĮSTAIGA

SCHUYLER SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

24 Davis Ave., Kearny, New Jersey 07032

Telef. 991-0001, 991-7260

55 veikimo metai (1924-1979) — SAVI, PAS SAVUOSIUS!

TURTAS (ASSETS) \$15,000,000.00

Taupymo indėlai apdrausti iki \$40,000.00

Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D.C.

● Mokami aukšti, įstatymų leidžiami dividendai.

Lietuvių vadovaujamos finansinės įstaigos Schuyler Savings and Loan Association, Kearny, N.J., pastatas

Netermininiams indėliams dividendai

mokami nuo įdėjimo iki išėmimo dienos.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais-ketvirtadieniais nuo 9 v.r. iki 3 v. popiet, penktadienį nuo 9 v.r. iki 6 v.v., šeštadienį nuo 9 v.r. iki 1 v. popiet. AUTOMOBILIAM LANGELIS VEIKIA: pirmadienį-ketvirtadienį nuo 3 v. p.p. iki 6 v.v. ir reguliariomis darbo valandomis.

BALTIC HOLIDAYS COME TO LITHUANIA IN 1979

JOIN US AND FULFILL A DREAM
THAT WILL HAVE ENDLESS MEMORIES

CONTACT: JONAS ADOMENAS, TOUR MANAGER

COST

DEPART	RETURN	GROUP 30	G.I.T.	CITIES AND NIGHTS
June 26	July 10	\$1249.00(Super apex fare)		Vilnius 5, Warsaw 5, Kiev 3
July 04	July 19	\$1199.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Riga 3, Leningrad 3, Moscow 2, Copenhagen 1
July 24	Aug. 07	\$1249.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Rome 5, Moscow 3
Aug. 08	Aug. 24	\$1199.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Riga 3, Leningrad 3, Moscow 2, Copenhagen 1
Aug. 21	Sept. 05	\$1249.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Warsaw 5, Kiev 3, Copenhagen 1
Sept. 06	Sept. 15	\$849.00 (Group 30 fare)		Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
Sept. 20	Sept. 29	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
Oct. 15	Oct. 25	\$779.00	\$849.00	Vilnius 5, Warsaw 2

TOURS INCLUDE FULL DAY EXCURSION TO KAUNAS AND HALF DAY TRIP TO TRAKAI

TRANS INTERNATIONAL TOURS, LTD.

ONE SUTTER STREET

SAN FRANCISCO, CALIF. 94104

415 391-6185

TRANS INTERNATIONAL TOURS, LTD.

535 Fifth Avenue

New York, N.Y. 10017

212 697 7257

Group 30 fare must have 30 or more participants

Clevelande buvo suvaidinta A. Kairio komedija "Ku-ku", kurią atvežė Rochesterio "Teatras vienas", jaunimo grupė. Rež. A. Cieminis. Nuotraukoje v.s. V. Jokubaitis įteikia dovanėlę rež. A. Cieminui. Nuotr. V. Bacevičiaus

ATVELYKIO POPIETĖJE

Tradicinė Atvelykio popietė, rengta LMK Federacijos New Yorko klubo balandžio 22 Kultūros Židinyje, buvo spalvinga ir elegantiškai paruošta. Salė buvo dekoruota gėlėmis, ypač daug gėlių buvo ant scenos. Gražiai buvo papuošti visi stalai, ypač įspūdingai atrodė didysis velykinių valgių stalas su margučiais.

Klubo valdybai, kuriai dabar pirmininkauja Eugenija Donohue, teko nemažai pasidaruoti, kol visa tai puošniai paruošė.

Hartfordo dainininkai

Klubas tom Atvelykio popietėm vis paieško kokios įdomesnės, dar negirdėtos programos. Šiomet pasikvietė dainininkai iš Hartfordo. Tuos dainininkus sudaro keturi žmonės — dr. Izidorius Alis (veterinarijos daktaras, turįs puikų sodrų balsą, muzikalus, mėgstąs dainuoti), ir tyrs moterys — Sofija Alienė, Gražina Aleksandravičienė, Irena Petkaitienė. Šis moterų trejetas dar yra pasivadinęs Paslaptim. Vadovauja muzikas Jurgis Petkaitis, kuris dėsto muziką aukštesniojoje mokykloje.

Jie atsivežė ir savo garsiakalbių sistemą. Visi dainuoja per garsiakalbius. Jų veikimas ir suderinimas buvo be priekaišto.

Tiek moterų trio, tiek mišrus kvartetas — skambėjo gražiai — balsai išlyginti, susidainavę, jaučia dainą ir sugeba patys įsijausti.

KULTŪROS ŽIDINIO PASTOGĖJE

Šiom dienom Kultūros Židinio rėmėjus ir aukotojus pasieks laisakai, kuriuose bus prašoma atsiliiepti ir įsijungti į K. Židinio išlaikymo eilę. Iš gautų atsakymų bus galima spręsti apie New Yorko bei apylinkės lietuvių norą Kultūros Židinį išsaugoti bei išlaikyti šių dienų ir ateities naudojimui lietuvių reikalui.

Kurie laiškų nebus gavę, prašomi atkreipti dėmesį į čia spausdinamą atsišaukimo tekstą ir iškirpti bei atsiųsti pridėtą apklašinėjimo lapelį.

Malonūs New Yorko ir apylinkės lietuviai!

Jūsų dosnios aukos ir pastangų dėka Tėvai Pranciškonai ir didžiojo New Yorko lietuviai jungtinėmis pastangomis pastatė Kultūros Židinį. Jame šiandien vyksta lietuviškasis gyvenimas ir kurstoma Lietuvos prisikėlimo ugnis.

Žvelgiant ateitin, reikia susirūpinti ir tolimesniu Kultūros Židinio gyvavimu. Tėvai Pranciškonai, siekdami visas savo jėgas skirti pastoraciniam darbui, nori Kultūros Židinio administravimą pavesti Židinį stačiusiai ir juo besinaudojančiai lietuvių visuomenei. Kad būtų teisinis pagrindas užtikrinti Kultūros Židinio naudojimą lietuviams tol, kol jis bus jiems reikalingas, ir kad Židinio nuosavybė visada liktų lietuvių rankose, buvo įsteigta Lietuvių Kultūros Fondo korporacija, kuri teisiniu susitarimu ruošiasi perimti Kultūros Židinio administracinius darbus.

Pradėjo moterų trio. Padainavo: Paparčio žiedas — Kairiūkščio, Gimtinė ir tu — Makačino, Barkarolė — Gaidelio, Drugelis (vertimas iš anglų ir vokiečių kalbos), Prie Šventosios — Raudoniko.

Duetą sudarė I. Petkaitienė ir dr. Iz. Alis. Jie padainavo: Tėvynė Lietuva — Bražinsko, Nesek sau rožės prie kasų — Paulausko.

Mišrus kvartetas — Pavasaris gimtinėj — Tamošiūno, Vėversys (versta iš anglų kalbos), Mano džiaugsmas (taip pat versta), Paryžiaus tango — Bruno. Bisui padainavo dar dvi dainas.

BALTIMORĖJE

Pirmosios komunijos iškilmės Šv. Alfonso bažnyčioje vyko gegužės 6, sekmadienį, per 10 val. mišias, kurias aukėjo kun. Antanas Dranginis. Po mišių pirmos komunijos vaikučiai nusifotografavo su parapijos kunigaikščių.

Rožančiaus žygis vyko gegužės 6, sekmadienį. Maldininkai susirinko prie bažnyčios 3 val. popiet. Įvairios tautos buvo pakirtos į grupes. Buvo nešami plakatai ir vėliavos. Žygiuojant į Charles Center Plaza, rožančius buvo kalbamas įvairiomis kalbomis. Viena dalis sukalbėta lietuviškai. Sugrįžus į bažny-

dinio naudojimą lietuviams tol, kol jis bus jiems reikalingas, ir kad Židinio nuosavybė visada liktų lietuvių rankose, buvo įsteigta Lietuvių Kultūros Fondo korporacija, kuri teisiniu susitarimu ruošiasi perimti Kultūros Židinio administracinius darbus.

Drįstame prašyti, kad visi, kurie padėjo Kultūros Židinį statyti ir dabar padeda išlaikyti, ir toliau pasiryžtų juo rūpintis ir jį remti. Malonėkite todėl užpildyti pridėtą apklašinėjimo lapelį ir mum jį grąžinti iki gegužės 25.

Šio apklašinėjimo daviniai mum pasakys, ar galime tikėtis Židinio rėmėjų pagalbos tolimesniuose išlaikymo ir administravimo darbuose. Be daugumos Kultūros Židinio statybą rėmusių ir jį padedančių išlaikyti tautiečių pritarimo mūsų darbas bus bergždzias ir Židinio likimas netikras.

Nuoširdžiai prašome ir kviečiame Jus talkon. Kultūros Židinio ateitis yra mūsų visų rankose. Neatsisakykite prisidėti prie New Yorko lietuvių tautinės tvirtovės išlaikymo.

Lauksime Jūsų atsakymo.

Su lietuviška pagarba,
Lietuvių Kultūros Fondo
Taryba

Visą koncertinę dalį pravedė klubo pirmininkė. Toliau invokaciją sukalbėjo Tėv. V. Gidžiūnas, OFM, pirmininkė pakvietė Lietuvos gen. konsulo A. Simučio žmonė pradėti vaišes.

Vaišėm besibaigiant, buvo laimėjimai. Dail. A. Petrikonio paveikslą laimėjo B. Laucevičius. Buvo dar eilė mažesnių laimėjimų.

Viso svečių buvo arti šimto. Apsilankė svečių ir iš Philadelphijos, Stamfordo, Hartfordo, Waterburio, Elizabetho bei kitų artimesnių vietų.

Gražios vaišės su daugybe valgių, pyragaičių ir tortų užsiėmė apie trejetą valandų. Kai svečiai išsiskirstė, rengėjos dar turėjo sutvarkyti stalus ir visą salę, parengiant ją sportiniam žaidimui. (p.j.)

čia, viskas pasibaigė pamokslu, kurį sakė kun. A. Dranginis, ir Švč. Sakramento palaiminimu.

Šeimų komunijos diena įvyks gegužės 13, sekmadienį, per lietuviškas pamaldas 8:30 val. ryte. Tai viena iš gražiausių dienų Šv. Alfonso parapijos gyvenime, kada šeimos dalyvauja mišiose ir bendrai priima komuniją. Vyrų choras giedos gegužinės giesmes per mišias. Visi kviečiami dalyvauti.

Metinė gegužės mėnesio procesija, skiriama Dievo Motinos garbei, šiemet bus gegužės 13, sekmadienį. Parapijos nariai ir organizacijos susirenka prie bažnyčios 3:30 val. popiet. Procesija prasideda 4 valandą. Sodalių tės neša Marijos statulą, jas lydės mokyklos vaikučiai, parapijos draugijos ir maldininkai. Procesija baigsis rožančiumi ir Švč. Sakramento palaiminimu.

Pavasario koncertą surengė Baltimorės vyrų choras Daina balandžio 21 Lietuvių Svetainės didžiojo salė. Pasveikinimo žodį tarė pirmininkas, kun. A. Dranginis. Daina minėjo savo veiklos 10 metų sukaktį. Moterų choras Baltija su savo dainomis prisidėjo prie koncerto sėkmės. Abu chorai baigė koncertą kartu dainuodami kaip mišrus choras pasakutines koncerto dainas. Publika atsisitūsi garsiai plojo ir šaukė "Bis". Dirigentė Cheryl Toboll ne tik dirigavo choram, bet ir skambino lietuvių dainų rinkinį. Koncertas pasibaigė su šokiais.

Šv. Alfonso suaugusių klubas turėjo savo metinį banketą balandžio 27 gražioje La Fontaine Bleu salė, Glen Burnie, Maryland.

Maldininkų kelionė į Mount Saint Mary's kolegijos Liurdą, Emmitsburgh, Md., rengiama gegužės 26. Maldininkai autobusais išvyksta 9 val. ryto nuo Šv. Alfonso bažnyčios. Liurdo koplyčioje kun. A. Dranginis aukos mišias, po jų pietūs Mt. St. Mary's valgomajame. Maldininkai aplankys šv. Elzbiotos Onos Seton relikvijas gražioje Sisters of Charity koplyčioje. Bilietų iš anksto galima įsigyti klebonijoje.

Kun. Antanas Gražulis, marijonas vienuolis, kuris darbuojasi Šv. Alfonso parapijoje, šiuo leiku atostogauja.

Jonas Obelinis

ST. PETERSBURG, FLA.

Prano Baltuonio medžio šaknų skulptūrų paroda vyko kovo 10-11 Floridos Amerikos Lietuvių Klubo patalpose. Parodos atidaryme apie P. Baltuonį ir jo darbą kalbėjo dail. J. Juodis.

Floridos universiteto (iš Gainesville, Fla.) choras kovo 17 koncertavo klubo salė. Apie 50 jaunų merginų ir vyrų, vadovaujami prof. dr. John Grigsby, puikiai atliko Hasslerio, Mozarto, Brahmsio, Jarrett, Griego ir kitų kompozitorių kūrinius. Buvo puiki staigmena — šiai progai Floridos universitetą baigusio ir buvusio choro pirmininko Rimo Karnavičiaus-Karniaus parašyta ir harmonizuota daina "Pavasari" (pagal V. Slaito eilėraščių "Iš vienuoliško dieno-raščio"), kurią choras, diri-

Iš Hartfordo atsilankę į LMK Federacijos New Yorko klubo Atvelykio popietę ir atlikę muzikinę programą. Prie pianino jų vadovas Jurgis Petkaitis. Iš k. Sofija Alienė, Irena Petkaitienė, Gražina Aleksandravičienė, Izidorius Alis. Nuotr. L. Tamošaičio

ATSISVEIKINOM SU PREL. J. BUIKUM

Romos Šv. Jono ligoninėje Didįjį Trečiadienį, balandžio 11, po sunkios vidurių operacijos mirė prel. Jonas Buikums. Velionis buvo pašarvotas ligoninės koplyčioje, o Didįjį Penktadienį pervežtas į Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos koplyčią. Gedulingom pamaldom vadovavo Europos lietuvių vyskupas dr. Antanas Deksnys, asistuojamas lietuvių Šv. Kazimiero kolegijos rektoriaus prel. Lado Tulabos, P.A., ir mons. Klemenso Razmino. Lotyniškai atgiedojo egzekviją, prel. Tulaba lietuviškai ir itališkai pašakė atsisveikinimo žodį.

Prel. Tulaba priminė, kad velionis buvo jo "kurso" draugas. Kai velionis prieš 45 metus buvo įšventintas kunigu, jaunas dijakonas Tulaba sakė jo primicijos pamokslą. Tai buvo pirmas jo pamokslas. Velioniui susirgus parkinsono liga, prel. Tulaba jį pasikvietė į Romą ir apgyvendino lietuvių kolegijos svečių namuose. Čia jis praleido paskutinį savo gyvenimo dešimtmetį, kantriai nėsdamas jam skirtą kryželį.

Prel. Jono Buikaus palaikai iš lietuvių kolegijos koplyčios buvo nulydėti ir palaidoti Romos Campo Verano kapinėse, lietuvių kolegijos koplyčioje. Laidotuvių apeigose dalyvavo visa Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos vadovybė, auklėtiniai, Romoje gyvenę lietuviai kunigai ir seselės kotrynietės, kurios rūpestingai globojo velionį jo ligoje.

Kun. Jonas Buikums gimė 1904 vasario 11 Alytaus parapijoje, Radžiūnų kaime. Mokslus ėjo Alytaus gimnazijoje ir Vilkaviškio kunigų seminarijoje. 1934 birželio 17 vysk. M. Reinio buvo įšventintas kunigu. Sielovados darbą puoselėjo Zapyškio, Veisiejų, Paveisnykų, Alytaus parapijose.

Vilkaviškio vyskupas A. Karosas 1942 kun. J. Buikui pava-

guojant pačiam Rimui, gražiai padainavo lietuviškai.

Jaunimo kongresui, šią vasarą vykstančiam Europoje, klubo valdyba nutarė paaukoti 100 dol.

LB Floridos apygardos valdyba K. Gimžausko iniciatyva kovo 8 surengė vakarą. Suvaizdinta Simo Velbasio režisuota St. Žemaičio 3 v. komedija "Mirta Činčibiraitė, arba 15,000 litų". Vaidino: K. Gimžauskas, G. Jezukaitienė, M. Krasauskas, E. Krasauskienė, St. Staponkienė, St. Vaškys, E. Vizbarienė, J. Cijūnėlienė humoreską "Gyvybės eliksyras" gyvai paskaitė K. Gimžauskas. Vaišes surengė O. Rinkienė, padedama O. Kindurienės, St. Uršaitienės, Papienės ir kitų. Visas vakaro pelnas 615.07 dol. paskirtas jaunimo kongresui parenti.

LŠST Romo Kalantos šaulių kuopos metiniame narių susirinkime kovo 20 išrinkta nauja valdyba: Jurgis Juodis — pirm., Irena Račinskienė — vicepirm., Adolfas Aidukas — sekr., Kostas Staponkus — izd., Natalija Navickienė — meno vadovė, Aniceta Miliauskienė — valdybos narė. —L.Ž.K.

dė įkurti naują parapiją Akmenų kaime. Kun. Jonas per vienerius metus pastatė bažnyčią ir kleboniją. Frontui tose apylinkėse ilgiau apsisitūjęs, buvo sunaikinta naujoji bažnyčia ir kiti pastatai.

Išėjimo ketverius metus kun. Buikums buvo Selingenstadto prie Wuertburgo lietuvių stovyklos kapelionu. Kaip ir kitur, taip pat ir čia visų buvo mylimas dėl savo tauraus charakterio ir pareiškimo.

1948 kun. Buikums emigravo į JAV ir įsikūrė Girardvillės Šv. Vincento parapijoje. Parkinsono ligai pakirtus jo sveikatą, 1967 persikėlė į Romą.

Apstaalų Sostas, įvertindamas kun. Jono Buikaus platų ir uolų pastoracinį darbą, 1969 spalio 27 suteikė jam prelato-monsinjoro titulą.

Mons. Kl. Razminas

Lietuvių foto paroda

Tradicinė, aštuntoji, Lietuvių fotografų darbų paroda rengiama lapkričio 2-11 Jaunimo Centre, Chicagoje, erdvioje M.K. Čiurlionio galerijoje. Gražios patalpos ir įdomi trijų salių apimtis pagerina parodos įspūdį, nes čia galima viską oriau ir išklamingiau sutvarkyti, nesugrindant nuotraukų ir kiekvienam dalyviui skiriant daugiau erdvės.

Šiose kasmetinėse nuotraukos menininkų parodose be profesionalų dalyvauja ir besimokantys studentai, jaunimas ir šiaip mėgėjai, kuriems artimas, gyva akimi regimas, natūralus gamtos grožis ir kasdieninė žmogiška buitis.

Lietuvių foto archyvas iš anksto ragina ruoštis ir kviečia ne vien Chicagoje, bet ir kitose kolonijose ar kraštuose gyvenančius lietuvių fotografus. Pernai parodoje dalyvavo ir premijas laimėjo Kanadoje ir net Australijoje gyvenę lietuvių fotografai. Visa tai liudija mūsų nuosirdų apsiungimą ir šios meno šakos populiarumą lietuviuose.

Pageidaujama, kad šiemetinėje rudens parodoje kiek daugiau atsispaudėtų specifinis lietuviškosios išeivijos veidas, kuriame menininkui apšiai yra ne vien tik dokumentinių, bet ir giliai psichologinių, estetinių ir tautinių bruožų.

Parodos taisyklės bus išsiųstos vėliau visiems, kurie praityje yra parodose dalyvavę, arba kurių adresai turimi Lietuvių foto archyve. Visais parodą liečiančiais reikalais kreiptis adresu: Stasys Žilevičius, 7149 So. Spaulding Ave., Chicago, Ill. 60629 USA.

L.F.A.

Daug lietuviškų plokštelių turi Darbininko administracija. Skambink 827-1351 ir prašyk, kad plokštes atsiųstų į namus.

IŠ VISUR

PLB v-ba nutarė sudaryti PLB Politinių Reikalų Komisiją, kuri derins ir skatins laisvojo pasaulio lietuvių politinę veiklą bei rūpinsis visų kraštų Bendruomenių aktyviu dalyvavimu Lietuvos laisvinimo darbe. Šios komisijos darbo planą dabar ruošia speciali keturių PLB valdybos narių komisija: pirm. V. Kamantas, vicepirm. S. Kuprys, vicepirm. R. Sakadolskis ir izd. M. Šilkaitis. Netrukus PLB pirm. Vytautas Kamantas susitiks su JAV LB Krašto valdybos pirm. Algimantu Gečiu ir Kanados LB Krašto valdybos pirm. Jonu Simanavičiumi pasitarti dėl PLB Politinės komisijos sudėties, darbų ir lėšų. Šiuo reikalu su Australijos ir N. Zelandijos LB kraštų valdybomis dabar tariasi PLB valdybos vykdomasis vicepirm. Vaclovas Kleiza, šiuo metu kelijąs per Australiją ir N. Zelandiją.

— Vokietijos LB tarybos antroji sesija šiais metais įvyko kovo 3 Romuvoje. Į naują valdybą išrinkti: Arminas Lipšys, Eugenia Lucienė, Justinas Lukošius, dr. Alina Veigel-Plechavičiūtė, Algis Vitkus. Kontrolės komisija: kun. Fr. Škėrys, Ričardas Tendzegolskis, Antanas Veršelis. Garbės teismas: prel. Jonas Aviža, Jurgis Barasas, Marija Šmitienė-Dambriūnaitė.

— Dr. Petras Vileišis iš Waterburio lankėsi Chicagoje, susitiko su PLB valdybos pirmininku Vytautu Kamantu, apsilankė JAV LB Vidurio Vakarų apygardos suvažiavime, kuriame, pirm. Kazio Laukaičio pakviestas, tarė trumpą žodį. Dr. P. Vileišis yra vienas iš JAV Lietuvių Bendruomenės steigėjų, kuris su didele meile ir entuziazmu visą laiką dirba bendruomeninį darbą. Šiuo metu dr. P. Vileišis yra PLB Garbės teismo narys ir JAV LB tarybos narys.

— Džukų draugijos premija už geriausią romaną bus įteikta gegužės 19. Tada Džukų draiminės savo veiklos dešimtmetį. Premiją laimėjo J. Gliada už romaną "Perlojos respublika".

— Simas Kudirka, viešėdamas Chicagoje, susitiko su PLB pirmininku Vytautu Kamantu ir dalyvavo JAV LB Vidurio Vakarų apygardos suvažiavime. Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos ir PLB valdybos kvietimu Simas Kudirka birželio mėnesį vyks į Pietų Ameriką lankyti lietuvių kolonijų ir supažindinti su sovietų žiaurumu.

— Į Liet. Rašytojų Draugiją visų narių slapto balsavimu priimti šie rašytojai: Juozas Almis Jūragis, Australijoje gyvenęs poetas; Petras Melnikas, beletristas (JAV); Marija Slavenienė ir Aldona Veščūnaitė (Jana-vičienė) abi Australijoje gyvenančios poetės; Jonas Zdanys, poetas, vertėjas (JAV). Dabar Lietuvių Rašytojų Draugija turi 100 narių.

— Amerikos Romos Katalikų Federacijos tarybos suvažiavimas šaukiamas birželio 9-10 Dainavos jaunimo stovyklavietėje, Manchester, Mich. Darbotvarkė bus diskutuojamos temos: 1. Lietuvos tikinčiųjų padėtis ir mūsų uždaviniai — kun. Kazimieras Puzevicius; 2. Jaunimas lietuvių katalikų veikloje — dr. Saulius Kuprys; 3. Lietuvių veiksniai ir jų pagrindiniai uždaviniai — kun. dr. Juozas Prunskis ir dr. Adolfas Damašius.

— Michigan universitetas išleido "Modern Lithuanian Declention — A Study of its Infrastructure". Autorius čekų kalbininkas Jerry Marvan yra lietuvių kalbos žinovas. Knyga 304 psl., kainuoja 6.50. Užsakymui adresas: Department of Slavic Languages and Literature, The University of Michigan, Modern Languages Building, Ann Arbor, Mich. 48109. (E)

Kultūros Fondo Tarybai:

1. Kultūros Židinio išlaikymo pastangom pritarau ir stengsiuosi prisidėti:

- Būdamas aktyviu LK Fondo nariu ir mokėdamas metinį nario mokesį.....
- Laikydamas savo ligšiolinę auką kaip įnašą tolimesniam Židinio išlaikymui ir tik karts nuo karto prisidedamas aukin arba bei darbu.....
- Tiktai lankydamas Židinį, dalyvaudamas parengimuose ir remdamas Židinį naudojančias organizacijas.....

2. Kultūros Židinio išlaikymui įsteigta Lietuvių Kultūros Fondo korporacijai nepritarau ir nežadu prie Židinio išlaikymo prisidėti.....

3. Komentarai ir pasiūlymai:

Nebūtina, bet pageidaujama:

Vardas ir pavardė

Numeris ir gatvė

Valstija ir Zip Code

Prašome šį lapą grąžinti ne vėliau gegužės 25-tos šiuo adresu: LKF Taryba, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

AR ATSIMENATE NÜRTINGENO IR SCHW. GMÜNDO GIMNAZIJA?

Tie, kurie turėjo progos, o gal sakytume — laimės, 1946-1950 lankyti Nuertingeno-Schw. Gmuendo gimnaziją, nepraleis prabėgomis laiškų bei pranešimų spaudoje, kad š.m. gegužės 27 Chicagoje yra ruošiamas tos gimnazijos mokytojų ir mokinių suvažiavimas.

Šio straipsnio tikslas yra kelių vaizdelių pagalba priminti gimnaziją lankiusiems ir joje dirbusiems apie ruošiamą įvykį ir pasiskatinti jame dalyvauti. Suvažiavimas ruošiamas ir socialumo ir sentimentų ženklu, prisimenant prieš tris dešimtmečius veikusią švietimo instituciją ir jos globoje buvusius mokytojus bei mokinius. Buvę gimnazijos auklėtiniai šiuo metu sudaro 40-45 metų amžiaus visuomenės kartą. Mokytojai, aišku, yra daug vyresni. Gaila, bet yra ir mirusių.

Vokietijos pietvakariuose, Švabų krašte 1946 pradėjusi veikti Nuertingeno lietuvių gimnazija paliko pėdsakus kokiai 120-170 mokinių ir apie 20-40 mokytojų. Vyresniems mokiniams arba iš viso tiems, kurie gimnazijoje mokėsi ilgiau, įspūdis liko gilesnis. Čia rašantis, lankęs Kauno V-tą, Tuebingeno pokarinę ir 1946-49 Nuertingeno-Schw. Gmuendo gimnazijas, savo mokyklinio amžiaus sentimentus atiduoda pastarajai. Treji metai joje sudėjo pagrindus grožties Pūkelevičiūtės aprašytai gimnazijos vaizdais, o taip pat puoselėti tolimesnių dešimtmečių asmenines pastangas.

Dienos Nuertingene

Kaip teatro scenoje, uždanga pakyla 1946 rudenį Nuertingene, švarama švabų miestelyje, gimnazijos mokslo metų pradžios iškilmėse: gimnazija pradeda antrojo savo darbo metus. Įsikūrusi gana imponanti kaimo trijų aukštų. Finansų pastatė, kuriai netelpa berniukų, mergaičių bendrabučiai bei klasės. Mes — ketvirtokai: truputį su nerimu galvojame apie egzaminus metų gale ir stengiamės, „kombinuojame“, išdykaujame, mokomės.

Į Nuertingena suvažiavome mokyti iš 4-5 vietovių. Mokinių tėvai gyvena net dviejuose Lenningenuose, Neuffene, Waltheime, Stuttgarte ir t.t. Šeštadieniais po pamokų traukinys būna pilnas lietuvių gimnazistų, traukiančių namo. Gi sekmdienio vakare keliose stotyse vėl sulipa beveik visa gimnazija ir neapšviestus vagonus. Grįžtame linksmi klegėdami, kuprinėmis nešini.

Bendrabutyje gana patogų, švarų, šiltą. Ten bruzda gimnazistiška nuotaika. Daugelis mokinių turi „ipilietinius“ vardus, kuriuos rašytojas Spalis, nors ir toli anglų zonoje gyvendamas, turbūt kopijavo herojam „Gatvės berniuko nuotykiuose“. O gal tai buvo iš Lietuvos atsivežta tradicija, nes mūsų koridoriuose skambėjo Sančos, Donkio, Mikės, Banginio, Džanko, Dankelio, Žagrės, o vėliau — Gmuendo Zuiko, Trumpo, Smiešo bei kiti vardai.

Gimnazijai tada vadovavo rimtas kun. P. Dambrauskas, dviejų inspektorių padedamas: A. Vasiliausko ir K. Pažemėno. Mokytojų bei ankstyvesnės ar vėlyvesnės vadovybės, atleiskite, čia neišskaičiuosiu.

Nuertingene buvo susitalkusi šauni lietuvių kolonija, teikusi gimnazijai motyvuojančią aplinką. Ten pirmą kartą iškliausiu prof. Z. Ivinskio įdomios paskaitos, o patį prelegentą profesorių jau pažinome po 2 metų šeštoje klasėje nepaprastai įdomaus istorijos mokytojo pareigose. Ten išgirstos Čiurlionio ansamblio dainos ir pamatyta pirmoji DP stovyklų opera „Sevilijos kirpėjas“.

Ten įvyko puiki gimnazijų sporto šventė. Ten poeto ir vokiečių kalbos mokytojo B. Rutkūno iniciatyva būdavo ruošiami mokinių kūrybos vakarai.

1947 pavasarį, prieš pat mokslo metų galą, į ketvirtąją kartu su lietuvių kalbos mokytoja J.

Kregždienė įžengė tada visai nepažįstamas, griežtai atrodantis St. Barzdukas. Jis mat vizitavo gimnaziją ir tikrino mūsų žinias. Kiek atsimenu, mūsų klasė tam pirmą kartą matytam mokslo revizoriui neblogoi pasirodė. Palyginti jaunai lietuvių kalbos mokytojai nei sakinių nagrinėjime, nei literatūros priemonėse viešo nemalonus nepadarėme.

Perkelia į Schw. Gmuendą

Stovyklą perkėlus į Schw. Gmuendą, ten pat atkėlus visų Nuertingeno apylinkių lietuvių, gimnazijoje dar vėliau prisijungė Bad Mergentheimo ir Schweinfurto mokiniai. Dabar jau vienoje vietovėje susitelkė didoka ir stipri lietuvių kolonija, apgyvendinta nors ir prastesnės tikrų kareivinių patalpose.

Daugelis jau gyvenome kartu su tėvais, nors buvo likę keli bendrabučio kambariai. Mes buvome šeštojoje klasėje, patalpinote trečiame bloke, už katilinės. Buvo 20 šeštokų.

Nepamiršamos auklėtojos

Iš to laikotarpio iškyla nepamiršamos klasės auklėtojos. Kartais, net suskambėjus šeštosios auklėjimo pamokos baigimui skambučiu, susikaupe klausydavome, iki germanistės dr. M. Žilinskienės, kiek nustebo, pati nutraukdavo pamoką... Motyvuojančių epizodų tebestovi per 1948 Kalėdas suaruštas gimnazijos pasilinksminimas, kuriame dr. Žilinskienė mūsų klasei padovanojo spaudoje naujai pasirodžiusius Doneičio „Metus“. Auklėtojos mum dedikuotą leidinį į Ameriką išsiųsė pirmoji mūsų klasės emigrantė — Ida Šimulynaitė-Mantienė. Auklėtojos taip įpareigoti, ir dabar stengiamės per Ida kasmet palaikyti ryšius.

Bendrai skaitome

Mielai eidavom į J. Kregždienės retkarčiais paskiriamas pridėtinės literatūros skaitymo pamokas, nes trūko leidinių kiekvienam mokiniui atskirai. Šiuo būdu — kolektyviai — perskaitėme ir visą Donelaitį. Ši mokytoja mum mieliai skolinandavo knygas ir iš savo asmeninės bibliotekos, ypač tas, kurių laidos būdavo greitai išparduodamos ar kitaip negaunamos. Taip perskaitėme įspūdingą

PHILADELPHIA, PA.

Vilties koncertas

Lietuvių Namuose gegužės 12, šeštadienį, 7:30 val. vak. įvyks nuotaikingas vakaras, ruošiamas Vilties choro valdybos. Meninę programą atliks minėtas choras, susidedantis iš 35 narių, ir du jauni pianistai: Clara Stankus ir Petras Vaškys, Jr.

Šių metų pradžioje Vilties choro vadovavimą perėmė muzikė Frances Stankus. Talkinant Petrui Vaškiui, kiekvieną sekmdienį buvo intensyviai repetuojama. Šis bus pirmas platesnio masto choro pasirodymas, diriguojant naujai vadovai Frances Stankus.

Po koncerto veiks namuose gaminto gardaus maisto bufetas, gėrimų baras. Šokiama skambėdama muzika.

Bilietus galima gauti pas choro valdybos narius ir prie įėjimo.

LB tarybos rinkimai

Atiduoti savo balsą už geriausius kandidatus į 9-ąją JAV LB tarybą beliko tik dvi dienos: gegužės 12-14.

Gegužės 12, šeštadienį, bus balsuojama Šv. Andriejaus parapijoje nuo 10 val. ryto iki 12 val. dienos, o Lietuvių Namuose nuo 5 val. iki 7:30 val. vak.

Gegužės 13, sekmdienį, balsuojama Šv. Andriejaus parapijos salėje nuo 11:30 val. ryto iki 12:30 val. dienos, o Lietuvių Namuose nuo 1 val. iki 4 val. popiet.

Balsuoją paštu gali savo balsą

Clevelande įvyko apygardinės žaidynės. Moterų tinklinį laimėjo Detroito kovas prieš Clevelando Žaibą. Nuotraukoje V. Kliorys įteikia laimėjusiom kaspinus. Nuotr. V. Bacevičius

J. Jankaus „Naktį ant morų“.

Gimnazijos vakarėliai

Šeštadienio vakarėliai reikėdavo inspektoriaus leidimo, trumpos „meninės“ programos. Turėjo būti ir budintis mokytojas. Tą meninę programą sudarė dažniausiai akordeonas, o būdindais mokytojais dažniausiai būdavo Kregždžiai ir Musteikiai. Atsimenate Šančą, besišypsantį, pradedantį traukti ritmingą tangą „Wenn bei Capri die rote Sonne...“?

Įprasminime suvažiavimą

Tokių vaizdelių užlikę daug. Gegužės 27 jais gyvu žodžiu pasidalinsime. Chicagoje taip pat bus proga ir rimtesniems reikalams. Tad dabar dar keli žodžiai apie vieną iš jų. Suvažiavus vien tik pasiūlyti, prisiminti šio šimtmečio viduryje veikusią gimnaziją, dar būtų ne viskas. Nežiūrint stovyklinių sąlygų, mes turėjome progos toliau mokytis. Visuomenė rūpinosi mūsų ateitimi ir per gimnaziją mum teikė didelių moralinių ir materialinių išteklių.

Tad suaugusio žmogaus logika ir įtaigoja, kad suvažiavimas reikėtų nors kuklios, bet konkretios mūsų visų duoklės, kurią buvusiu mokinių vardu įteiktume lietuvių visuomenei. Šiuo būdu lyg perduotume dalį to, ką patys prieš tris dešimtis metų esame gavę stovykloje.

Konkrečiai siūlyčiau ir kviesčiau suvažiavimo proga laisvu noru paaukoti kokiai lietuvių institucijai. Chicago apylinkėse gyveną mokiniai didesnių išlaidų neturės. Pagalvokime ir duokime! Tie, kurie atvyks iš toliau, susidurs su kelių šimtų dolerių išlaidomis. Šiam bendram įnašui gal ir jie įstengs dar sukaupti kokią dešimtinę. O tie,

siųsti adresu: Lithuanian-American Community of USA, Inc., c/o Mr. F. Andriūnas, 155 Greenwood Ave., Wyncote, Pa. 19095. Pašto antspaudas turi būti nevelnesnis kaip gegužės 13.

Prisimenamas Kalanta

Romas Kalanta, norėdamas atkreipti pasaulio dėmesį į okupanto kankinamą Lietuvą, 1972 gegužės 14 Kaune degdamas liepsnose šaukė: „Laisvės Lietuvai!“

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Philadelphia's klubas metinių progų vis primena ir pagerbia šį kilnių lietuvių patriotą. Šiais metais Kalantos minėjimas įvyks gegužės 20, sekmdienį, Šv. Andriejaus parapijoje. Iškilmingos pamaldos 10:30 val. ryto. Tuoj po mišių akademija parapijos salėje. Pagrindiniai kalbėtojai bus Aušra ir Jonas Jurašai, didžiosios tragedijos liudininkai. Meninę programą dalį atliks solistė Genė Ugienskienė.

B.V.

— Žilvinis, Australijos lietuvių tautinių šokių grupė, šių metų pradžioje atšventė 30 metų veiklos sukaktį. Dėl didelių karščių minėjimas nukeliamas į rugšėjo 22.

— Kun. Antanas Saulaitis, SJ, IV PLJK stovyklų komisijos pirmininkas, buvęs PLJS valdybos pirmininkas, veiklus skautininkas ir Jaunimo Centro Chicagoje vedėjas, bus jaunimo kongreso stovyklų kapelionas katalikų jaunimui.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųdami prenumeratos mokestį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

Po 15 dol. — A. Moriarty, Quincy, Mass., L. Normantas, Hirame, Me.

14 dol. — L. Šileikis, New York, N.Y.

Po 12 dol. — J. Budraitis, Woodhaven, N.Y., V. Kamantas, Darien, Ill., L. Kreicas, Syosset, N.Y., A. Zerr, Glenside, Pa., V. Kilius, Flushing, N.Y., J. Simen, Scarsdale, N.Y.

Po 10 dol. — H. V. Kulber, Brooklyn, N.Y., H. Misliuskas, Media, Pa.

Po 7 dol. — J. Butkiewicz, Bronx, N.Y., J. Rugelis, Maywood, Ill., B. Grauzinis, Los Angeles, Calif., V. Misiūnas, Elizabeth, N.J., J.J. Tomalonis, Middle Village, N.Y., J. Danorow, Woodside, N.Y., dr. D.S. Harmon, Falls Church, Va., P.A. Budrūnas, Sarasota, Fla., I. Kazlauskas, Great Neck, N.Y., A. Dimas, Middle Village, N.Y., A. Macelis, Commack, N.Y., B. Aleksandravičius, Bloomfield, Conn., F. Sprindys, Franklin Square, N.Y., K. Miklas, Plainview, N.Y., J. Gruodis, Monticello, N.Y., L. Roman, Allentown, Pa., V. Matulionis, Manhasset, N.Y., M. Tamašauskas, Maspeth, N.Y., E. Aleksa, Cleveland, Ohio, A. Sutkus, Richmond Hill, N.Y., M.B. Matulionis, Reno, Nev., V. Skladaitis, Waterbury, Conn., V. Augustinas, St. Petersburg Beach, Fla.

Po 6 dol. — A. Prapuolenis, Worcester, Mass., K. Prapuolenis, Worcester, Mass.

Po 5 dol. — J. Burniauskas, Baltimore, Md., A. Reivytytis, Middle Village, N.Y., G. Grajauskas, Richmond Hill, N.Y., A. Garbauskas, Old Bethpage, N.Y.

Po 4 dol. — J. Tamašauskas, Putnam, Conn., A. Jasaitis, Forest Hills, N.Y., V. Vitkus, Rochester, N.Y., J. Birutis, East North Port, N.Y., A. Zarskus, Woodhaven, N.Y., P. Kerdock, Brooklyn, N.Y., Ch. Kulas, Fairview, N.Y.

Po 3 dol. — J. Radas, Livonia, Mich., A. Bendžius, Philadelphia, Pa., J. Urbonas, Brooklyn, N.Y.

Po 2 dol. — K. Butkus, Woodhaven, N.Y., P. Sakas, Glendale, N.Y., L. Ulrich, Maspeth, N.Y.,

L. Vaitkevičius — 2, V. Kezys — 2, R. Kezys, T. Birutis, J. Hettenbach.

Jauniausioj C klasėje (14 metų ir jaunesni) iš New Yorko dalyvavo tik 5 žaidėjai ir dėl savo jauno amžiaus (vyriausias buvo 13 metų) nelaimėjo nei vieno rungtynių, nors turėjo neabejotiną potencialą išaugti į čempionus.

Prieš vykdami į Chicago, tikėjimės gerai sutvarkyti ir krepšiniui paruoštų salių. Deja, teko apsigilti. Salėse vietos žiūrovams kaip ir nebuvo; jokių kėdžių — teko sėdėti ant grindų ir ištiesus kojas, jos siekė žaidimo liniją. Nebuvo laikrodžių laikui sekti nei lentų taškams skaičiuoti. Baigminės rungtynės vyko remontuojamoj salėj, ir turėjome baimės, kad ten sienos neišgrįžtų. Lietuvių sostinė turėtų gerokai pasitempti, kad prilygtų Torontui arba New Yorkui tokias šventes organizuojant.

K. Pr.

Red. pastaba. — Nuolatini Darbininko sporto korespondentas šiame turnyre negalėjo dalyvauti. Tik iš Chicago grįžus, paprašytas proginis korespondentas pateikė šiuos krepšinio rungtynių duomenis. Tokiu būdu dar neturime tikslių duomenų apie tinklinio rungtynes.

BALTIMORE

Neseniai susiorganizavo Baltimorės lietuvių beisbolo komanda kaip atskiras Baltimorės lietuvių sporto klubo vienetas.

Komanda žais miesto (slow-pitch) lygoje. Žaidimai vyks Svan parko, netoli Hanover gatvės tilto, kiekvieną ketvirtadienį, 6:15 val. vak. (N.D.R.)

T. Jakelaitis, Woodhaven, N.Y., L. Bileris, Valley Stream, N.Y., J. Švedas, Elizabeth, N.J., S. Jassalavich, Nashua, N.H., E. Juzumas, Woodhaven, N.Y., A. Valentinas, Norwood, Mass., M. Ilgūnas, Richmond Hill, N.Y., dr. J. Makštutis, Pálos Hgts, Ill., dr. J. Valiūnas, New Rochelle, N.Y., V. Adomaitis, Jamestown, No. Dak., E. Orentas, W. Hartford, Conn., kun. dr. M. Cyvas, Albany, N.Y., dr. D. Ventriglio, Adelphi, Md., V. Gureckas, Oxon Hill, Md., G. Vėlynis, No. Adams, Mass., P. Gaučys, Hinsdale, Ill., G. Rutkauskas, W. Hartford, Conn., R. Česonis, Cinnaminson, N.J., V. Stelmokas, Milton, Mass., B. Povilavičius, Arlington, Mass., I. Ožalas, Garwood, N.J., J. Alekna, Elmont, N.Y., J. Jakubauskas, Juno Beach, Fla., J. Valiūnas, Paterson, N.J., I. Kučiauskas, Baltimore, Md., V. Rastonis, Wrentham, Mass., R. Edelman, Philadelphia, Pa., J. Sprainaitis, Paterson, N.J., M. Žmuidzin, Rochester, N.Y., A. Bender, Amityville, N.Y., R. Jurkūnas, Lomita, Calif., B. Gadeika, Springfield, Pa., P. Levenauskas, Union City, Conn., G. Vidmantas, Rochester, N.Y., J. Petronis, Philadelphia, Pa., P. Vaškys, Cheltenham, Pa., J. Kregždė, Cincinnati, Ohio, A. Kiveta, Staten Island, N.Y., dr. E. Mekys, Cleveland, Ohio, B. Mickūnas, Dorchester, Mass., dr. L. Lenkauskas, Pepper Pike, Ohio, P. Baltuonis, La Salle, Que., B. Steponis, Seven Hills, Ohio, J. Baužys, Chicago, Ill., V. Morkūnas, Woodhaven, N.Y., dr. V. Majauskas, Southfield, Mich., K. Aleksandravičius, Richmond Hill, N.Y., B. Nemickas, Jericho, N.Y., R. Žinas, Bethlehem, Pa., dr. J. Mačiulis, Lakewood, Ohio.

Po 1 dol. — J. Baskauskas, Brockton, Mass., Sister of Imm. Conc., Toronto, Ont., V. Linartas, Berryville, Ark., D. Budrys, Cincinnati, Ohio.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

GAUTOS PLOKŠTELĖS

Kur bėga Šešupė, 10 dainų ir 8 giesmės, įdainuota muzikos meno būrelio ir solistų. 8 dol.

Lietuvių liaudies dainos, sol. V. Noreikos. 6 dol.

Operų arijos, sol. V. Noreikos. 6 dol.

Estradinės melodijos, vokalinio inst. ansamblio. 6 dol.

5-oji dainų šventė Toronte, dvi plokštelės. 15 dol.

LIEUVIŠKI LEIDINIAI

Dr. A. Gerutis, Petras Klimas. 10 dol.

P. Klimas, Iš mano prisiminimų. 12 dol.

G. Valančius, Žemaičių Didysis. I-oji ir II-oji dalis. Po 12 dol.

A. Baronas, Laivai ir uostai, romanas. 7 dol.

J. Prunskis, Lietuva bolševikų okupacijoj. 6 dol.

A. Rugytė, Švėkšna, kietais viršeliais. 10 dol.

A.P. Bagdonas, Pruogintara longa, poezija. 3 dol.

J. Balys, Lietuvių dainos Amerikoj. 8 dol.

V. Juodeika, Didžioji iliuzija, I tom. 15 dol.

A. Bagdonas, Lietuvos policija. 6 dol.

J. Jankus, Anapus rytojaus, romanas. 7 dol.

K. Barėnas, Kilogramas cukraus. 8 dol.

J. Gliauda, Narsa gyventi, romanas. 6 dol.

Postage Stamps of Lithuania. 16 dol. (red. D. Jonaitis).

Šios bei kitos lietuviškos knygos, plokštelės ir suvenyrai gaunami Darbininko administracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LEONĄ BILERĮ ATSIISVEIKINANT Administravo "Karį" 25 metus

Balandžio 14, Didįjį Šeštadienį, New Yorke pasklido žinia, kad tos dienos rytą ligoninėje mirė Leonas Bileris, maždaug metus laiko sunkiai sirgęs. Ši žinia nuliūdino lietuviškąją koloniją, nuliūdino ramovėnus, o labiausiai Kario žurnalo štabą, nes Leonas Bileris Karį administravo nuo 1954 vasario mėn., kada Kario leidimą perėmė L.K.V.S. Ramovės New Yorko skyrius. Jis Karį išvedė iš finansinių sunkumų, labai tvarkingai administruodamas, planuodamas, sudarė materialines sąlygas sėkmingai lankyti skaitytojus. Jis Karį administravo 25 metus ir du su puse mėnesio.

Buvo pašarvotas M. Shalins šermeninėje. Atsisveikinimas su velioniu buvo balandžio 16, pirmadienio vakarą. Maldas sukalbėjo Apreiškimo parapijos klebonas kun. Jonas Pakalniškis ir New Yorko ramovėnų kapelionas kun. Antanas Račkauskas. Atsisveikinimą pravedė ramovėnų skyriaus pirmininkas dr. Eugenijus Noakas. Karo mokyklos XVIII laidos draugų vardu atsisveikino Edmundas Vaitkus, kūrėjų-savanorių vardu — J. Kiaunė, šaulių — V. Butkys, Lietuvių Bendruomenės — K. Bačauskas, Kario žurnalo — redaktorius Z. Raulinaitis ir ramovėnų vardu — dr. E. Noakas.

Velionio karstas buvo pridengtas Lietuvos vėliava. Garbės sargyboje stovėjo ramovėnai — V. Savukynas ir J. Sližys.

Laidotuvės įvyko balandžio 17 iš Apreiškimo parapijos bažnyčios. Mišias aukėjo kleb. kun. J. Pakalniškis, kun. A. Račkauskas, Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, kun. Stasys Raila. Pamokslą pasakė kun. J. Pakalniškis.

I Cypress Hills kapines palydėjo ilga vilkstinė automobilių. Ant karsto buvo užberta Lietuvos žemės saują ir gintaro. Karstą dengusi vėliava perduota a.a. Leono žmonai Onutei saugoti.

Po laidotuvių dalyviai buvo šeimos pakviesti pietų į Kultūros Židinį.

-0-

Leonas Bileris buvo gimęs 1914 sausio 15 Mažeikiuose. Baigęs gimnaziją Kaune, jis 1934 rugsėjo 15 įstojo į Karo mokyklą A. Panemunėje. Ten jis baigė tos mokyklos XVIII kadro laidą 1936 rugsėjo 15.

Pakeltas į jaun. leitenanto laipsnį, jis buvo paskirtas tarnybai į 1 pėstininkų pulką. Rusų okupacijos metu vedė Onutę Kisieliutę. Pasitraukęs į Vakarų, gyveno Felbach, prie Stuttgarto, Vokietijoje, ir dirbo stovyklos administracijoje.

Leonas Bileris, ilgametis Kario žurnalo administratorius

Atvykęs į Ameriką, apsigyveno Brooklyne. Įsigijo nuosavus namus Valley Stream priemiesty. Iš darbo į pensiją buvo pasitraukęs 1978 vasario mėnesį.

Su žmona Onute išaugino du sūnus — Kęstutį ir Vladą, kurie jau yra sukūrę savo šeimas. Sūnus Kęstutis perėmė Kario administravimą, nes prie šio darbo jau buvo pripratęs ir tėvo į sistemą įvestas. (p.j.)

Nora Marytė Michalskis, apdovanota medaliu už iškalbą. Ji kalbėjo, ką matė Lietuvoje ir Rusijoje.

A.A. JURGIUI MONTVILAI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai dr. Halinai ir sūnui Vitui su šeima.

LB Queens apylinkės valdyba

Mielam ir pavyzdingam Kario administratoriui A.A. LEONUI BILERIUI

mirus, jo žmonai Onai, sūnams Kęstučiui ir Vladui su šeimomis reiškiamo gilią užuojautą.

Monika ir Jurgis Juodžiai
Elena ir Justinas Liaukai
Sofija ir Stasys Vaškiai
Marija ir Leonas Virbickiai

Mielai tetai

A.A. KONSTANCIJAI SAVIČIŪNIENEI

mirus, giliam liūdesy likusias anūkes Aldoną ir Allidą bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Dr. Savičiūnas ir šeima

Romas Giedra su žmona Lidija gegužės 4 atvyko į Ameriką. Kennedy International aerodrome juos sutiko būrelis lietuvių. Iš k. Norbertas Kulikauskas, Liuda Kulikauskienė, Jurgis Sližys, Marija Šulskienė, dr. Jokūbas Stukas, Romas Giedra, Lidija Giedrienė, Regina Lanienė, Loreta Stukienė ir Juozas Audėnas. Nuotr. L. Tamošaitis

ATSKRIDO ROMAS GIEDRA

Gegužės 4, penktadienį, 4:25 v. popiet Pan Am lėktuvu iš Romos atskrido Romas Giedra su savo žmona Lidija. Pasitiko grupelė lietuvių. Laikina sustojimo pas savo globėjus p. Lanis Elizabeth, N.J. Šeštadienį kalbėjo per J. Stuko radiją trumpai prisimindamas padėtį Lietuvoje. Idomu buvo tai, kad jie Lietuvoje buvo susitokę tik civiliai, o dabar Romoje, lietuvių koplyčioje, šv. Petro Bazilikoje, juos sutokė kun. V. Kazlauskas.

Iš čia už kokios savaitės mano keliauti į Los Angeles, Calif., kur gyvena Romo tėvas.

PASIŽYMĖJO LIETUVAITĖ

York, Pa., gyvena Tomas ir Elena Michalskiai. Čia atsikėlė iš Buffalo ir York Pennsylvania kolegiijoje York mieste yra specialią programą direktorius. Jo žmona Elena yra kilusi iš Maspetho.

Jų dukra Nora Marytė, 13 metų, lanko Šv. Patriko mokyklą York, Pa. Ji buvo išrinkta atostogauti savo mokyklai iškalbos varžybose. Varžybas globojo Optimistų klubas. Kalbom tema buvo "Savo akimis mačiau."

Ji kalbėjo apie savo apsilankymą Lietuvoje ir Rusijoje. Už iškalbą apdovanota medaliu.

Lietuvių Kultūros Židinio KVIESLYS

Maloniai kviečiame Kultūros Židinio statytojus, visus juo besinaudojančius ir Pranciškonų bei Židinio rėmėjus į tradicinę Kultūros Židinio pavasario šventę, kuri įvyks gegužės 20, sekmadienį.

12 val. bus jaunimo pamaldos, o po jų prasidės šauni pavasario

TRYPTINIS GREAT NECKE

Balandžio 29, sekmadienį, Great Necko prekybos organizacijos surengė tautybų dieną — mugę. Per 4 blokus pagrindinė gatvė prie miesto parko buvo pristatyta pardavimo palapinių, gi pačiame parke tautinių mažumų grupės pasirodė su šokiais, muzika ir dainomis. LB Great Necko apylinkė buvo pakviesta dalyvauti šioje šventėje.

Lietuviam atstovauti maloniai sutiko N.Y. tautinių šokių ansamblis Tryptinis, kuriam vadovauja Jadvyga Matulaitienė. Tryptinio pasirodymas ant žalios pievelės saulei šviečiant buvo dienos kulminacinis momentas. Jauniems šokėjams besirenkant, mugės minia iš parko ir iš gatvės apspito aikštę ir plojimai lydėjo šokius ir akordeono muziką.

LB Great Necko apylinkė nuoširdžiai dėkoja ansamblio vadovei Jadvygai Matulaitienei, akordeonistui Antanui Razgajai ir visiems šokėjams.

NEW JERSEY LIETUVIUOSE

Motinų pagerbimas

Newarko LB apylinkės valdyba lietuvių motinoms pagerbti gegužės 12, seštadienį, 7 val. vak. Šv. Trejybės parapijos salėje, 207 Adams St., Newark, N.J., ruošia vakarą, kurio programą atliks tautinių šokių grupė Liepsna ir mokyklinis jaunimas. Už 3 dol. įėjimo auką vakaro dalyviai bus dar pavaišinti kava ir užkandžiais. Susidaręs pelnas bus paskirtas įvyksiančiam pasaulio lietuvių jaunimo kongresui paremti. Rengėjai ir programos atlikėjai kviečia visus gausiai dalyvauti.

LB apygardos suvažiavimas

LB N.J. apygardos metinis suvažiavimas įvyks gegužės 20, sekmadienį, 1 val. popiet Lithuanian Liberty Hall patalpose, 269 2nd St., Elizabeth. Be įprastinių valdybos narių ir kontrolės komisijos pranešimų ir pasisakymų dėl bendruomeninės veiklos, šiame suvažiavime bus renkama ir apygardos valdyba. Suvažiavimo svečiais kviečiami dalyvauti visi lietuviai.

Trėmimų minėjimas

LB N.J. apygardos valdybai susitarus su Elizabetho lietuvių Šv. Petro ir Povilo parapijos klebonu ir vietos LB apylinkės valdyba, didžiųjų birželio trėmimų ir visos vėlesnės okupuotoje Lietuvoje aukos kovoj už laisvę

ir tautinį išlikimą bus prisimintos iškilmingom mišiom ir giesmėm Šv. Petro ir Povilo parapijos bažnyčioje, Elizabeth, N.J., birželio 16, šeštadienį, 6 val. vak.

Linden, N.J.

Prie Linden High School suorganizuotus vakarinius lietuvių kalbos kursus ištikimai lanko net 29 įvairaus amžiaus klausytojai. Kursam vadovauja aukšt. mokyklos mokytoja ir LB bei kitų organizacijų veikėja Danguolė Didžbalienė.

KEARNY, N.J.

Šv. Vardo draugijos ir Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centro nariai su šeimomis kovo 23 dalyvavo draugijos intencija aukojamoje mišiose, išklause misijonieriaus pamokslą ir bendrai priėmė komuniją. Po pamaldų visi rinkosi iškilmingai vakarienei, kuri buvo paruošta Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centro salėje. Vakarienę dalyvavo ir misijonierius T.K. Kasinskas, klebonas kun. D. Pocius, kun. A. Žemeikis, o taip pat miesto burmistras David Rowlands ir miesto tarybos narys James Testa. Akleji puikiai aliko programą dainomis ir styginių instrumentais. Vakarienei vadovavo draugijos pirmininkas St. Przychocki, kuris jau eilę metų Šv. Vardo draugijai ir Lietuvių Katalikų Centrai pirmininkauja ir nuoširdžiai dirba draugijų gerbėjui. Įvertinant jo darbus, jam buvo įteiktas žymuo.

BOSTONO LINIOS

Vilniaus universiteto 400 metų sukaktį paminėjo LB Kultūros klubas So. Bostone. Prof. Simas Sužiedėlis skaitė paskaitą "Vilniaus universiteto istoriniai bruožai". LB Kultūros klubui vadovauja inž. Antanas Girnius.

Kun. Antanas Baltrušičius, Šv. Petro lietuvių parapijos So. Bostone klebonas, balandžio 2 išėjo į pensiją. Nauju klebonu yra kun. Albertas Kontautas. Kun. Baltrušičiui išleistuves ruošia specialus komitetas, kuriam pirmininkauja Albert Kleponis. Išleistuvės įvyks gegužės 13, sekmadienį, 6 val. popiet Pere Marquette Council Hall, 66 N. Street, So. Bostone.

Motinos dienos minėjimą Moterų Federacijos Bostono klubas rengia gegužės 13 Tautinės s-gos namuose.

Baisiojo birželio minėjimas Šv. Petro lietuvių parapijos salėje įvyks birželio 9.

Tautos šventės minėjimas So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje įvyks rugsėjo 16.

Laisvės Varpo rudens koncertas įvyks spalio 7 So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje.

Lietuvių radijo programų, vedamų Stepono ir Valentinos Minkų, 45 metų sukaktuvių gegužinė — piknikas įvyks rugpiūčio 12, sekmadienį, Romuvos Parke, Brocktone — Montelloj.

Keleiviui paskelbus, kad gegužės 15 Bostono ir apylinkių lietuvių savaitraščio leidimas sustabdomas, Darbininkas išreiškia užuojautą Keleivio leidėjams, redakcijai, administracijai ir skaitytojams. Jei šioje srityje neatsiras kito lietuviško laikraščio, Darbininko administracija siūlo naujiems skaitytojams už 5 dol. užsisakyti Darbininką iki šių metų galo. Atsiuntus, 15 dol., laikraštis bus siunčiamas 1979 ir 1980 metus. Kiekvienam Darbininko numerį yra ir Bostono žinių skyrius. Adresas: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Darbininko skaitytojai kviečiami šią žinią pranešti tiems Keleivio skaitytojams, kurie iki šiol Darbininko dar neskaitė.

LAISVĖS VARPAS Sekmadienis 11:30-12:00 val. 1430 banga iš WWEL 12:10-1:00 val. 1460 banga iš WBET Vedėjas Petras Viščinis 173 Arthur St., Brockton, MA 02402 Telef. (617) 586-7209 BOSTON, MASS. — WNSR 1360 bangos sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

"Amber Holidays"

1979 M. EKSORSIJOS Į LIETUVĄ ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS

VIEŅOS SAVAITĖS: Maskva/Vilnius/

balandžio 25	— \$795.00	liepos 12 ir rugpiūčio 2	— \$865.00
gegužės 2	— \$829.00	rugsėjo 19 ir rugsėjo 26	— \$829.00
gegužės 16	— \$839.00	spalio 10	— \$829.00

DVIEJŲ SAVAITIŲ

birželio 20	— Leningradas 2, Vilnius 5, Riga 2, Maskva 2, Helsinkis 2 — \$1189.00
rugpiūčio 2	— Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Europoje: Viena, Miunchenas, Koelnas, Briuselis — \$1399.00
rugpiūčio 8	— Leningradas 2, Vilnius 5, Riga 2, Maskva 2, Helsinkis 2 — \$1189.00

VISOS GRUPĖS aplankys KAUNĄ IR TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

GRUPĖSE VIETŲ SKAICIUS RIBOTAS — PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSCIAU.

Trans-Atlantic Travel Service, Inc.

393 West Broadway, P. O. Box 116

South Boston, Ma. 02127, Tel. (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio kelionių agentūra, jau nuo 1960 metų SEKMINGAI organizuoja visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Įstaigai vadovauja: ALDONA ADOMONIS IR ALBINA RUDZIŪNAS.

Prices are based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval.

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židiny šį savaitgalį: gegužės 13, sekmadienį, 3 v. popiet, dviejų signatarų — Stepono Kairio ir Petro Klimo — minėjimas. Rengia specialus komitetas.

Kultūros Židinio pavasario šventė rengiama gegužės 20. Aikštėj ir salėse bus pasisvečiavimas ir gegužinė.

Dr. Stasys Bačkis, Lietuvos atstovas Washingtone, dviejų signatarų minėjime skaitys paskaitą apie Petrą Klimą. Minėjimas bus gegužės 13 Kultūros Židinyje.

Jurgis Valaitis, buvęs Vliko vicepirmininkas, dviejų signatarų minėjime gegužės 13 Kultūros Židinyje skaitys paskaitą apie Steponą Kairį.

Henrikas Kačinskas, dramos aktorius, dviejų signatarų minėjime skaitys ištrauką iš Stepo Kairio ir Petro Klimo raštų. Minėjimas bus gegužės 13, sekmadienį, 3 v. popiet Kultūros Židinyje.

Mirga Bankaitytė, kanklininkė, besireiškianti Čiurlionio ansambly, atvyksta iš Clevelando ir dalyvaus dviejų signatarų minėjime. Ji atliks muzikinę programą. Minėjimas bus gegužės 13 Kultūros Židiny. Pradžia 3 v. popiet.

Už mirusius Kauno medicinos fakulteto profesorius ir 1939 metų laidos kolegas 40 metų sukakties proga birželio 3, sekmadienį, 12 val. pranciškonų koplyčioje bus aukojamos mišios.

Vainikų — karių prisiminimo dieną, gegužės 28, pirmadienį, 10 v.r. pranciškonų koplyčioje bus mišios už žuvusius bei mirusius karius ir partizanus. Po mišių-kapų lankymas. New Yorko ramovėnai kviečia dalyvauti visus savo narius, birutietes, šaulius su šeimomis ir draugais. Po kapų lankymo — užkandžiai Kultūros Židinio patalpose. Prisiminimą rengia ir kviečia ramovėnų valdyba.

Helen Kulber ir Rita Liogys atstovavo lietuvių moterim gegužės 2 Waldorf Astoria viešbuty įvykusiose 58 metinėse Women's National Republican Club, Inc., iškilnėse.

Dr. Marytė ir Aleksandras Žemaičiai, atostogaujantys Italijoje, atsiuntė Darbininkui sveikinimus iš Palermo.

Lietuvos nepriklausomybės akto signatarų

STEPONO KAIRIO
100 m. gimimo-sukakties
ir
PETRO KLIMO
10 m. mirties metinių

MINĖJIMAS — AKADEMIJA

įvyks
gegužės 13, sekmadienį, 3 v. popiet

Kultūros Židiny,
361 Highland Blvd., Brooklyn

Paskaitas skaitys: DR. STASYS BAČKIS,
Lietuvos atstovas Washingtone, —
apie Petrą Klimą;

INŽ. JURGIS VALAITIS,
buvęs Vliko vicepirmininkas, —
apie Steponą Kairį

Meninėj programoj: Lietuvių rašytojų kūrybą skaitys aktorius HENRIKAS KAČINSKAS
kanklių muziką skambina
MIRGA BANKAITYTĖ,
Čiurlionio ansamblio kanklių solistė

Signatarų raštų eksponatai
Foto paroda

Po minėjimo — atgaiva

Visuomenė maloniai kviečiama atsilankyti
Auka — 5.00 dol.

Moksleiviams ir studentams įėjimas nemokamas

MINĖJIMUI RENGTI KOMITETAS

Liet. Darbininkų Draugijos 7 kuopa Darbininkui parenti paskyrė 15 dol. auką. Administracija už auką nuoširdžiai dėkoja.

Tradicinis margučių vakaras, rengiamas Liet. Darbininkų Draugijos 7 kuopos, įvyks gegužės 19, šeštadienį, 7:30 v.v. Fifi svetainėje Woodhavene. Bus įdomi programa ir geros vaišės. Visi kviečiami.

Apreiškimo parapijoje gegužės 27 vyks didėlė šventė. Minima parapijos įkūrimo 65 metų ir klebono kun. Jono Pakalniškio 40 metų kunigystės sukaktis. Tą dieną 11 val. bažnyčioje bus iškilmingos pamaldos, po jų 12:30 val. viršutinėje parapijos salėje — banketas — pietūs. Atskiri pakvietimai nesiuntinėjami. Bilietai dabar platinami. Jų galima gauti pas A. Radzivanienę — 441-9720, pas M. Šalinienę — 296-2244, pas A. Samušį — 849-2036, E. Kezių — 296-0798. Bilietus reikia įsigyti iš anksto. Prie įėjimo nebus pardavinėjami, Pietų metų bus ir meninė programa.

Tryptinis, N.Y. tautinių šokių ansamblis, dalyvaus kleb. kun. J. Pakalniškio pagerbimo pietuose ir pašoks keletą tautinių šokių. Pagerbimo pietūs bus gegužės 27, sekmadienį, 12:30 v. popiet Apreiškimo parapijos salėje.

Apreiškimo parapijos choras dalyvaus parapijos klebono kun. Jono Pakalniškio pagerbimo pietuose ir padainuos keletą dainų. Pietūs bus gegužės 27, sekmadienį, 12:30 v. popiet Apreiškimo parapijos salėje.

LB tarybos rinkimai Woodhavene vyks šia tvarka: gegužės 12, šeštadienį, nuo 10 iki 6 v.v., gegužės 13, sekmadienį, nuo 12 iki 6 v.v. Rinkiminė būstinė — Vyto Gerulaičio keliučių biuras — 94-10 Jamaica Ave., Woodhavene, prie Woodhaveno bulvarų. Kas dar nebalsavo, prašom balsuoti ir pasinaudoti šia demokratijos teikiama teise. Išrinkime savo atstovus į tarybą.

VILNIAUS UNIVERSITETO

**400 METŲ
SUKAKTIES
MINĖJIMAS,**

rengiamas VII-to Lituanistikos Instituto suvažiavimo proga, įvyks gegužės 27, sekmadienį, 7 v.v. Kultūros Židinyje.

- Prof. SIMO SUZIEDĖLIO paskaita "Vilniaus universiteto būdingieji tarpsniai",
- Vilniaus universitetas skaidrėse
- Vilniaus universiteto kūrybinis žodis.

Pradžioje iškilmingame akademijos atidaryme organizacijos dalyvaus su vėliavomis.

Įėjimo auka — 3 dol.

Visi kviečiami į šį svarbų ir reikšmingą seniausios Lietuvos aukštosios mokyklos minėjimą!

PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖ KENNEBUNKPORTE

Pranciškonai visus lietuvius kviečia atostogauti savo vasarvietėje, Kennebunkporte. Čia ideali vieta ir fiziniams, ir dvasiniams poilsiui. Pavargusias nuo darbo jėgas stiprina didinga Maino gamta — jūra, miškai, tyras oras, o taip pat geras maistas, patogūs kambariai. Dvasiai atgaivos teikia meniška aplinka — monumentinės skulptūros lauke, nuostabaus grožio koplyčia, dailės parodos, koncertai, literatūros vakarai, paskaitos. Pranciškonų vasarvietė JAV ir Kanados lietuviams yra tapusi visokeriopo poilsio vieta karštais vasaros mėnesiais.

Atostogavimo sezonas prasideda birželio 30 ir baigiasi rugsėjo 3. Informacijų ir rezervacijų reikalais kreipiamasi šiuo adresu: Franciscan Guest House, Kennebunkport, ME 04046. Tel. 207 967-2011.

Mirga Bankaitytė, Čiurlionio ansamblio kanklininkė, dalyvaus dviejų signatarų minėjime, kuris bus šį sekmadienį, 3 v. popiet Kultūros Židinyje. Ji kanklėmis paskambins tris kūrinius.

A. a. Leono Bilerio atminimui Kultūros Židiniui aukojami: 50 dol. — Zigmas ir Marina Raulinaičiai;

Po 25 dol. — Adolfas ir Stefa Dimai; Marytė R. Shalins; Vytautas ir Vincė Vaškūnai;

Po 20 dol. — R. ir A. Markevičiai; J. ir L. Giedraičiai; Vytautas Vilkutaitis; J. Zabelskis; A. Lazdauskienė; Vacys Steponis; P. ir L. Vainių šeima;

Po 10 dol. — Elena Ruzgienė; E. ir V. Remežai; K. ir J. Norvilai; Zigmas Dičpinigaitis.

Velionio šeimai ir artimiesiems reiškiamas nuoširdžiai užuojauta, o aukotojam — lietuviška ačiū.

Dail. Natalija Jasiukynaitė ir Ševelskiai iš Ridgewoodo pasveikino Darbininko administraciją iš Texas valstijos, kur buvo nuvykę atostogauti. Juos ten užklupo audros ir didelis lietus.

S. Vaškelienė Lituanistikos Instituto suvažiavimo metu skaitys paskaitą tema "Vilniaus universiteto biblioteka pokario metais". Paskaita bus gegužės 26, šeštadienį, 2 v. popiet Kultūros Židinyje. Visas Instituto suvažiavimas skiriamas Vilniaus universiteto 400 metų sukakties paminėti.

LB New Yorko apygardos metinis suvažiavimas įvyko gegužės 5 Kultūros Židiny. Pirmininkavo A. Vakselis, sekretoriavo A. Vebeliūnas. Išklausa apygardos valdybos pirm. A. Vakselio, išd. V. Padvariečio ir kontrolės komisijos pranešimų. Apie apylinkių veiklą pranešė jų pirmininkai arba atstovai. Išklausa pranešimų iš šių apylinkių: Queens, Woodhaven. Po diskusijų padaryta pertrauka užkandžiui. Vėl grįžus posėdžių salėn, A. Vakselis informavo apie Lietuvos Kultūros Židinį ir sutartį su Tėvais Pranciškonais. Po ilgiau užtrukusių diskusijų buvo renkama nauja apygardos valdyba. Valdybon perrinkti tie patys asmenys: A. Vakselis, Č. Janušas, J. Gerdvilienė, R. Balys, A. Vebeliūnas, V. Padvarietis, V. Sidas, J. Lukošienė, R. Milukaitė. Išrinktieji pareigomis pasiskirstys vėliau. Apie LB tarybos rinkimus išsamiai informavo apygardos rinkimų komisijos pirm. V. Radzivas. Tarp klausimų ir sumanymų G. Zabelskis iškėlė ir sunaikinto lietuviško kryžiaus reikalą. Nutarta lietuviško kryžiaus išlaikymo klausimą puoselėti ir toliau. Tam tikslui gauta 100 dol. iš Mrs. Marida Miskinis iš Chicago (per Aldoną Daukus).

Banketas, rengiamas Lituanistikos Instituto suvažiavimo proga, bus gegužės 26, šeštadienį, 8 v.v. Kultūros Židinyje. Pradžioje bus koncertinė dalis. Banketo metu bus įteikta LB Kultūros Tarybos paskirta dailės premija, kuri atiteko čia gyvenančiai skulptorei Elenai Kepalaitė.

Vilniaus universiteto kūrybinis žodis — tokio vardu bus atlikta programa Vilniaus universiteto 400 metų sukakties minėjime, kuris bus gegužės 27, sekmadienį, 7 v.v. Kultūros Židinyje. Čia bus panaudota kūryba įvairių autorių, kurie profesoriavo ar mokėsi Vilniaus universitete.

MAIRONIO LITUANISTINĖJE MOKYKLOJE

Motinos dienos minėjimas bus gegužės 12, šį šeštadienį, paskutinės pamokos metu, 12 val., apatinėje salėje. Kviečiami atsilankyti ir tėvai.

Tėvų susirinkimas bus birželio 2, šeštadienį, 9:30 v.r. žemutinėje mokyklos salėje. Visi tėvai kviečiami dalyvauti.

Mokytojų tarybos posėdis bus birželio 2, šeštadienį, 1:30 v. popiet Kultūros Židinyje. Tai bus šių mokslo metų baigiamasis posėdis.

Mokslo metai baigiami birželio 10, sekmadienį, Kultūros Židinyje. 12 val. bus mišios, po jų — iškilmingas mokslo metų baigimo aktas, kurio metu bus apdovanojami geriausi mokiniai ir įteikiami atestatai baigusiems aštuonis skyrius. Po visų iškilmių bus bendros vaišės ir atskirai abiturientų vaišės.

Aštuntą skyrių šiemet baigia 17 mokinių. Dabar vyksta skyriaus baigiamieji egzaminai.

BALSAVIMO REIKALU

Kas balsuoja laiškais, prašomi būtinai šią savaitę įteikti savo apylinkės rinkimo komisijos nariam, pasiūsti paštą arba nunešti į balsavimo būstinę šeštadienį ir sekmadienį.

Ieškomas Stanley Barkus, gyvenęs 68 Maujer St., Brooklyn, N.Y. 11206. Jis pats arba apie jį žiną prašomi pranešti adresu: J. Andrijauskas, 1000 E. 185th St., Cleveland, Ohio 44119.

Kas norėtų praleisti vasarą Atlanto pajūryje, gerame ore, gražioje aplinkoje? Reikalingas darbininkas prižiūrėti krūmelius ir gėles East Hamptone, L.I. Čali būti viengungis ar su žmona. Čali dirbti visą vasarą ir ten pat gyventi, arba dirbti tik kelias dienas savaitėje ir savaitgaliais grįžti į savo namus. Dėl informacijos skambinti (203) 869-3298.

VII-to Lituanistikos Instituto SUAŽIAVIMO

proga gegužės 26, šeštadienį, 8 v.v.

Kultūros Židiny

rengiamas

BANKETAS

PROGRAMOJE DALYVAUJA:

- pianistė DALIA SAKAITĖ
- dramos aktorius VITALIS ŽUKAUSKAS

Vietas užsisakyti galima pas A. Radzivanienę — 441-9720 ir pas K. Bačauską — 846-5543.

Įėjimo auka — 12.50 dol.

Visi kviečiami dalyvauti, susipažinti su Lituanistikos Instituto nariais, pabendrauti. Bus gera proga apžiūrėti Vilniaus Universiteto 400 metų sukakties parodą. Parodą sudarė Bronius Kviklys, Draugo redaktorius, kuris turi suteiktą didelį privatų archyvą. Paroda jau buvo išstatyta Chicagoje ir Bostone.

BANKETĄ RENGIA
TALKOS KOMITETAS

LIETUVIŲ KULTŪROS ŽIDINIO PAVASARIO ŠVENTĖ

ĮVYKS SEKMADIENĮ, GEGUŽĖS 20

12 VAL. JAUNIMO PAMALDOS
PO PAMALDŲ KIEME IR VIDUJ PRASIDĖS LINKSMA
TRADICINĖ G E G U Ž I N Ė

Tautinius šokius šoks New Jersey jaunimo grupė LIEPSNA, gros akordeonai ir visi galės linksintis ir dainuoti. Kieme veiks alaus ir kepsnių užėja "Giraitė", o viduj įvairių skanėstų užkandinė ir visų rūšių gėrimų baras.

Įėjimas visiem nemokamas!

Visus kviečiame atsilankyti,

TĖVAI PRANCIŠKONAI IR LIETUVIŲ KULTŪROS FONDO
PARENGIMŲ KOMITETAS